

SZKOŁA
NAUK POLITYCZNYCH

W KRAKOWIE

1933/34 R.

Kolekcja
Emila Kornasia

L'ÉCOLE DES SCIENCES
POLITIQUES
DE CRACOVIE

A. 1933/34.

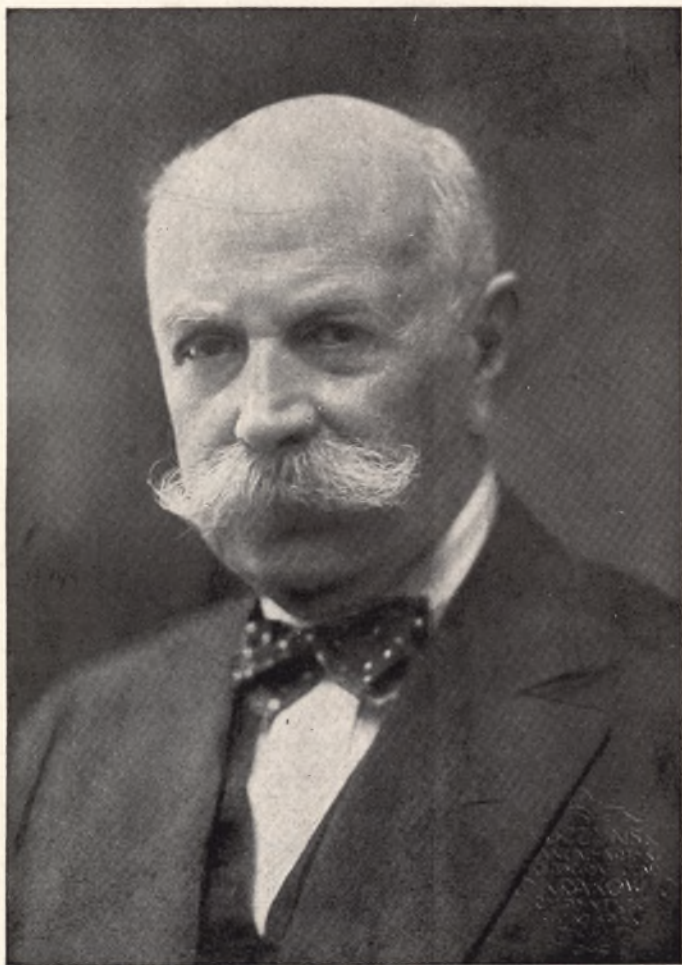
SPRAWOZDANIE
KOŁA UCZNIÓW I ABSOLWENTÓW
SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH
W KRAKOWIE.

CM UKU 330451

Wpisano do Księgi Akcesji

Akc. Di nr 257 4 CM
...../201 7.....

REKTOR DR. MICHAŁ HR. ROSTWOROWSKI
DYREKTOR SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH
I KURATOR KOŁA UCZNIÓW I ABSOLWENTÓW
S. N. P. W KRAKOWIE.

SZKOŁA NAUK POLITYCZNYCH
PRZY WYDZIALE PRAWA U. J. W KRAKOWIE.

SPRAWOZDANIE
KOŁA UCZNIÓW I ABSOLWENTÓW
SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH
ZA ROK 1932/33.

WYDANE PRZEZ
ZARZĄD KOŁA UCZNIÓW I ABSOLWENTÓW
SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH.

Kolekcja
Emila Kornasia

KRAKÓW 1933.

NAKŁADEM KOŁA UCZNIÓW I ABSOLWENTÓW SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH.
CZCIONKAMI Drukarni „GŁOSU NARODU” W KRAKOWIE.

POLSKA SZKOŁA NAUK POLITYCZNYCH W KRAKOWIE I JEJ ZNACZENIE W SYSTEMIE POKREWNYCH SZKÓŁ W EUROPIE.

Rozbudowa szeroka prawa i stosunków międzynarodowych w dobie współczesnej jest faktem niezaprzeczalnym.

Odpowiednikiem tego jest silna rozbudowa studjów „ nauk politycznych“, w szerokim tego pojęcia znaczeniu, we wszystkich niemal krajach.

Po roku 1918 powstają liczne szkoły i instytuty nauk politycznych, jako centra specjalnych studjów prawa narodów, międzynarodowego prawa prywatnego, nauk politycznych, społecznych i ekonomicznych, częściowo w oparciu o Uniwersytety (jako nadbudowa), częściowo jako ośrodki naukowe samoistne.

Wobec istniejących tuż przed wojną w Europie 13 instytutów tego typu liczba obecna 31 takichże uczelni i zakładów ma swoją charakterystyczną wymowę.

Wedle publikacji „Institutions pour l'étude scientifique des relations internationales“ wydanej przez „L'institut international de Coopération intellectuelle, Paris“ posiadały — nie wliczając podanych w tej publikacji instytutów fundacji Carnegiego i Komitetów Koordynacyjnych — szkół i zakładów omawianego typu przed i po wojnie (załącznik):

Polska Szkoła Nauk Politycznych w Krakowie, atachowana przy i pozostająca pod opieką Wydziału Prawa i Administracji prastarego, jednego z najstarszych w Europie (rok założenia 1364) Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, powstała już w roku 1910, a powołał ją do życia niezłamany duch niepodległościowy polski. Szkoła ta o wybitnie państwowo - twórczych ideałach i w swoim założeniu nastawiona na przyszłą kollaborację międzynarodową Polski, wyprzedziła o szereg lat odrodzenie niepodległości państwa.

Program studjów S. N. P. jest rozległy, celowy i uwzględnia wszelkie zagadnienia europejskie i światowe, także w duchu międzynarodowej solidarności i współpracy nad przewycięzeniem obecnego krytycznego załamania się wielu idei i wartości kulturalnych i gospodarczych.

SIGISMOND ROSADA

Président de la Société des Elèves et Anciens Elèves
de l'École des Sciences Politiques de Cracovie.

L'ÉCOLE DES SCIENCES POLITIQUES DE CRACOVIE ET SON IMPORTANCE DANS LE SYSTÈME DES ÉCOLES ANALOGUES EN EUROPE.

Le grand développement du droit et des rapports internationaux à notre époque est un fait indubitable.

La conséquence en est le grand essor que les études des sciences politiques ont pris dans presque tous les pays de l'Europe.

Après 1918, de nombreuses écoles et instituts des sciences politiques ont été créés pour devenir des centres spéciaux de l'étude du droit des nations, du droit privé international, des sciences politiques, sociales et économiques. Ces écoles sont placées sous l'égide des universités ou bien elles forment des centres scientifiques à part.

Vu que, juste avant la guerre, il y avait en Europe 13 institutions de ce genre, leur nombre qui s'élève actuellement à 31 est un signe caractéristique.

D'après la publication „Institutions pour l'étude scientifique des relations internationales“ éditée par „L'Institut international de Coopération intellectuelle, Paris“, les pays suivants possédaient avant et après la guerre des écoles analogues, sans compter les institutions de la Fondation Carnegie et des Comités Coordonnés cités dans la publication mentionnée ci-dessus (annexe):

L'École des Sciences politiques de Cracovie est rattachée à l'Université des Jagellons, l'une des plus anciennes de l'Europe, fondée en 1364. Cette école fut créée en 1910, l'idée de l'indépendance de la Pologne en fut le promoteur. L'idéal de cette école est le développement et la force de l'Etat, et, dès sa fondation, elle pensait à une future collaboration internationale de la Pologne. L'existence de cette école devança de quelques années la restauration de l'indépendance de la Pologne.

Le programme des études est vaste, il prend en considération non seulement tous les problèmes européens et mondiaux, on y trouve aussi l'esprit de la solidarité internationale et de la collaboration pour combattre l'ébranlement actuel que subissent tant d'idées et de valeurs culturelles et économiques.

Szkoła Nauk Politycznych wydaje co roku szeregi w pełni kwalifikowanych (niemal z reguły kończących równolegle prawnicze studia uniwersyteckie) przyszłych pracowników na różnych polach, w służbie państwowej — dyplomacji i administracyjnej — społecznej, gospodarczej, w kraju i na placówkach zagranicznych.

Wielu absolwentów tej uczelni pracuje nadal naukowo i zajmuje poważne stanowiska, nie zrywając węzłów łączących ich ze Szkołą Nauk Politycznych.

Do podtrzymania tej łączności przyczynia się istniejące przy Szkole i dobrze rozwijające się pod patronatem dyrekcji Szkoły „Koło uczniów i absolwentów S. N. P. w Krakowie“.

Zarząd Koła pragnie zwrócić uwagę podobnych zrzeszeń przy Szkołach, Instytucjach i Zakładach tego samego typu zagranicą, na możliwość i pożyteczność kollaboracji intelektualnej i naukowej. Zachęca też do takiej współpracy międzynarodowej swoich członków.

Problemy polityczne i gospodarcze Europy Środkowej stoją dziś w ognisku zagadnień kontynentu. Polska znajduje się w epicentrum tego problemu, a rolę jej, odmienną i ważną, określa jej położenie i dziejowe zadanie tworzenia pomostu między zachodem a wschodem Europy.

Istnieją problemy, z perspektywy dziejowej ważniejsze i donioślejsze, aniżeli zagadnienia aktualne w basenie Dunaju. Polska nie jest państwem „nowem“, w znaczeniu technicznym powojennej literatury politycznej. Tradycje państwowości polskiej sięgają końca IX wieku, a w XVI i XVII stuleciach Rzeczpospolita Polska była — w ówczesnym układzie sił politycznych — mocarstwem, sięgającym od Bałtyku do Morza Czarnego.

Polska Odrodzona, pokonawszy trudności odbudowy państwa i kraju wyniszczonego wojną, kroczy w rzędzie państw przodujących, rozbudowuje się i stanowi poważny czynnik konstruktywny w Europie.

Poznanie jej ustroju, ideologii, metod i wyników pracy, zaznajomienie się z problemami historyczno-politycznymi, geopolityką i układem realnych sił na wschodzie Europy, jest nieodzownym warunkiem zrozumienia całego problemu europejskiego. Uniknęłoby się wiele nieporozumień i zawodów, przekreślania rachub politycznych i niespodzianek gospodarczych, gdyby na zachodzie Europy panowała większa znajomość i zrozumienie polskiej rzeczywistości.

Zarząd Koła uczniów i absolwentów S. N. P. w Krakowie zwraca się do zagranicznych organizacyj pokrewnych i do swoich cudzoziemskich kolegów z zaproszeniem do nawiązania łączności i stosunków intelektualnych w duchu współpracy międzynarodowej.

L'École des Sciences politiques fournit chaque année, pour le pays et l'étranger, un certain nombre de futurs travailleurs qualifiés dans différents domaines: services de l'Etat, service diplomatique et administratif, social et économique. En même temps que leurs études à l'École des Sciences politiques, les étudiants font leur droit.

Beaucoup d'anciens élèves continuent à travailler scientifiquement et occupent des postes importants, tout en restant en contact avec l'École des Sciences politiques.

Ce contact est d'autant plus facile qu'il existe à Cracovie une Société des élèves et anciens élèves de l'École des Sciences politiques qui se développe favorablement sous le patronat de la Direction de l'École.

L'administration de la Société en question désire attirer l'attention des sociétés analogues auprès des écoles et instituts du même genre à l'étranger sur la possibilité et l'utilité d'une collaboration intellectuelle et scientifique. En même temps elle engage également ses propres membres à cette collaboration internationale.

Les problèmes politiques et économiques de l'Europe centrale se trouvent aujourd'hui dans le foyer des problèmes du continent. La Pologne est dans l'épicentre de cette question. Son rôle important et différent lui est imposé par sa situation géographique et sa mission historique d'être un pont entre l'occident et l'orient de l'Europe.

Il y a, au point de vue de l'histoire, des problèmes plus importants que les problèmes actuels dans le bassin du Danube. La Pologne n'est pas un Etat „neuf“ dans la signification technique de la littérature politique d'après-guerre. Les traditions de l'Etat polonais remontent à la fin du IX-ème siècle et, aux XVI-ème et XVII-ème siècles, la République polonaise était, dans la composition des forces politiques d'alors, une puissance qui s'étendait de la Mer Baltique à la Mer Noire.

Après avoir vaincu les difficultés de la restauration de l'Etat et du pays ruiné par la guerre, la Pologne restituée se trouve au rang des premières puissances, elle se développe et est un facteur constructif important de l'Europe.

La condition indispensable pour comprendre tout le problème européen est de connaître l'organisme de la Pologne, son idéologie, ses méthodes et les résultats de ses travaux, ainsi que les problèmes historiques et politiques, la géopolitique et la composition des forces réelles à l'est de l'Europe. Beaucoup d'échecs politiques et de surprises économiques seraient évités si, à l'ouest de l'Europe, on connaissait et comprenait mieux la réalité polonaise.

La Société des élèves et anciens élèves de l'École des Sciences politiques de Cracovie s'adresse aux organisations analogues et à ses camarades étrangers en les priant de vouloir bien entrer en relations intellectuelles dans le but d'une collaboration internationale.

CZAS POWSTANIA SZKÓŁ NAUK POLITYCZNYCH PO WOJNIE.

EPOQUE DE LA FONDATION DES ECOLES DES SCIENCES
POLITQUES APRES LA GUERRE.

Przed wojną Avant la guerre	Po roku 1918 Après la guerre	Rok założenia Année de la fon- dation
Niemcy Allemagne dawnych anciennes 4 nowych nouvelles 6 razem total 10	1) Deutsche Hochschule für Politik 2) Deutsches Institut für Zeitungs- kunde an der Universität Berlin 3) Institut für Wirtschaftswissenschaft 4) Institut für auswärtige Politik 5) Institut für Social- u. Staatswissen- schaften an der Univ. Heidelberg 6) Institut für Zeitungswesen an der Universität Heidelberg	1920 1924 1918 1923
Austrja Autriche dawnych ancienne 1 (Konsularaka- demie)		
Kanada Canada nowych nouvelle 1	1) Canadian Institute of international affairs Monteral	1927
Danja Danemark nowych nouvelle 1	1) Institutet for Historie og Sam- fundsokonomi	1927
Stany Zjed. A. P. Etats-Unis de l'Amé- rique du Nord nowych nouvelles 3	1) Council on Foreign Relations 2) Foreign Policy Association, Inc. 3) Institute of Politics	1920 1918 1921

Przed wojną Avant la guerre	Po roku 1918 Après la guerre	Rok założenia Année de la fon- dation
Francja France dawnych anciennes 3 nowych nouvelles 1 razem total 4	1) Institut des Hautes Études Inter- nationales	1921
Anglja (W. B.) Angleterre (Grande Bretagne) dawnych anciennes 1 nowych nouvelles 1 razem total 2	1) Royal Institute of International Affairs	1920
Italja Italie dawnych anciennes 2 nowych nouvelles 4 razem total 6	1) Scuola di Scienze Politiche, Eco- nomie e Sociali 2) Facolta di Scienze Politiche (Pavia) 3) Facolta Fascista di Scienze Poli- tiche 4) Facolta di Scienze Politiche (Roma)	1920 1926 1925
Polska Pologne dawnych anciennes 2 nowych nouvelles 2 razem total 4	1) Instytut Prawa Politycznego i Pra- wa Narodów, Lwów 2) Towarzystwo Badania Zagadnień Międzynarodowych, Warszawa	1923 1926

Przed wojną Avant la guerre	Po roku 1918 Après la guerre	Rok założenia Année de la fon- dation
Rumunja Roumanie nowych nouvelles 1	1) Institutul Social Roman	1921
Szwajcaria Suisse nowych nouvelles 1	1) Institut Universitaire de Hautes Études Internationales (Genève)	1927
Czechosłowacja Tchéco-Slovaquie nowych nouvelles 1	1) Svobodna Skola Politických Nauk	1928

L'ÉCOLE DES SCIENCES POLITIQUES. CRACOVIE.

Directeur: M. le comte Michel Rostworowski.

Définition: Cours spéciaux de sciences politiques, d'une durée de deux années, complétant l'enseignement général et théorique donné par la Faculté de droit de l'Université de Cracovie, à laquelle l'École est rattachée.

Fondation: En 1910, comme l'école privée, subventionnée jusqu'en 1914 par la Société de l'École des sciences politiques, rattachée en 1921 à la Faculté de droit de l'Université de Cracovie.

Personnel scientifique: Professeurs enseignant en même temps dans d'autres écoles d'enseignement supérieur, nommés par le directeur. Un professeur de nationalité française enseigne en français l'histoire diplomatique.

Plan d'études: Droit public, droit international, économie politique, histoire diplomatique, droit administratif, organisations internationales et géographie politique.

Auditeurs: Comme élèves ordinaires sont admis les étudiants de la deuxième année de la Faculté de droit ou des lettres.

Moyens de travail: Bibliothèque de 98.000 volumes.

**ZARZĄD KOŁA UCZNIÓW I ABSOLWENTÓW S. N. P.
WRAZ Z KURATOREM KOŁA, WICEKURATOREM KOŁA I SEKRETARKĄ SZKOŁY.**

**Siedzą od lewej: Prof. dr. Z. Sarna, Rektor dr. Michał hr. Rostworowski,
Zofja Banasiówna, Zofja Czerkawska.**

**Stoją od lewej: Ignacy Kleszczyński, Mgr. Ziemowit Sławomirski, Zbigniew Wiśniewski,
Zygmunt Rosada, Paweł Czyż, Tadeusz Karwański.**

Polska Szkoła Nauk Politycznych w Krakowie w świetle aktualnych zagadnień polskich.

I.

Rozwój stosunków politycznych w Europie doby najnowszej uwydatnia coraz wyraźniej rolę Polski, jako poważnego czynnika konstruktywnego w środkowo-wschodniej części kontynentu. Problem mocarstwowego stanowiska Rzeczypospolitej — dotychczas istniejący raczej w sferze uczuciowej narodu — staje się rzeczywistością aktualną.

Problem ten jest, we wielkim stopniu, zagadnieniem właściwej organizacji. — Naród Polski nie jest ani rasowo niższy, ani mniej zdolny i przedsiębiorczy od wielkich narodów zachodnich; posiada w kraju bogactwa naturalne, wielki przyrost ludności i wszelkie warunki rozwoju. Ma ponadto skarb wielki: młodość a więc przyszłość.

Jeśli o mocarstwowe stanowisko w społeczności międzynarodowej musi dopiero walczyć, to — poza uprzedzeniami, wypływającymi po części z nieznamomości wartości potencjonalnych polskich, po części z mentalności starszych demokracji zachodnich nieufnych wobec „państw nowych“ — przyczyną ważką trudności w uznaniu „klasy“ Polski, w rządzie wielkich mocarstw, są niewątpliwie braki organizacyjne i niedociągnięcia ustrojowe w naszym życiu zbiorowym, w administracji publicznej oraz życiu gospodarczym.

Po pokonaniu olbrzymich trudności, wypływających z procesu stopienia trzech dzielnic rozbiorczych w organiczną całość i z konieczności odrobienia półtorawiekowej przerwy w bycie państwowym, Polska — w piętnastym roku odzyskania Niepodległości — zmontowana, jako państwo, z uporządkowaną na ogół administracją i zarysowaną z grubsza własną indywidualną strukturą gospodarczą i społeczną, musi przystąpić obecnie do drugiego etapu rozbudowy państwowości o pokroju wielkomocarstwowym: do prawidłowego, jaknajbardziej przemyślanego, w każdym szczególe i na każdym odcinku, precyzyjnie wykonanego rozwiązania problemu właściwej organizacji.

Od koniecznej w okresie pierwszym improwizacji, doraźnych eksperymentów, dorywczego szukania odpowiednich form i intuicyjnych poczyniń, należy przejść do metodycznej, naukowej pracy nad udoskonaleniem organizacji na każdym polu, cyzelowania i dopasowywania trybów i kółek maszyny państwowej oraz organizmu gospodarczego aż do najwyższej precyzji. Tylko bowiem państwo zorganizowane w skończony sposób, zmontowane w organiczną i funkcjonującą sprawnie całość, jest w stanie rozwinąć w pełni swoje potencjonalne siły i wartości a to jest przesłanką i warunkiem stanowiska mocarstwowego w świecie.

Podstawowym wymogiem tej pracy jest właściwy dobór sił, odpowiednie przygotowanie, fachowość i to już nie „in capite“ lecz także „in membris“. Na każdym posterunku, na każdej placówce i stanowisku „odpowiedni człowiek“, oto hasło w tej chwili narzucające się siłą rzeczy. Skomplikowany organizm nowożytnego państwa, funkcjonalna zależność od siebie wszystkich dziedzin życia zbiorowego, zróżniczkowanie czynności i olbrzymie postępy techniczne w każdej dziedzinie życia, — wszystko to narzuca postulat specjalizacji stworzenia możliwości posługiwania się na każdym odcinku siłami przygotowanymi gruntownie do danych czynności kierowniczych i wykonawczych.

Od należytego podejścia do tego zagadnienia i właściwego tempa zależy w dużym stopniu przyszłość mocarstwowa Polski.

II.

Na dwóch płaszczyznach istnieje stały kontakt między państwami i od sposobu kolaboracji międzynarodowej na nich zależy we wielkim stopniu znaczenie i stanowisko danego państwa: 1° między-państwowe stosunki oficjalne (służba dyplomatyczna i konsularna, współpraca w instytucjach prawa narodów) oraz 2° międzynarodowa wymiana wartości gospodarczych (handel, finanse) i intelektualnych (współpraca międzynarodowa na tem polu rozwija się po wielkiej wojnie w rozmaitych i bardzo ciekawych formach).

Jedno i drugie nie jest czemś oderwanem od życia wewnętrznego państwa. Służba dyplomatyczna i konsularna nie może dobrze funkcjonować, gdy nie posiada odpowiednio, wszechstronnie, fachowo wyszkolonego personelu i gdy nie znajduje oparcia w sprawnej administracji wewnętrznej a najrzeczniejsza dyplomacja może się potknąć fatalnie o błędy nieorientującej się należycie w relacjach międzynarodowych i zagadnieniach prawa narodów — biurokracji krajowej. Mnogość traktatów, konwencji i umów międzynarodowych, dotyczących przeróżnych dziedzin życia, stwarza konieczność odpowiedniego stosowania umówionych zobowiązań na każdym polu, a krajowe władze administracyjne w codziennej praktyce muszą kierować się nie tylko ustawami wewnętrznymi ale i umowami międzynarodowymi, które wchodzą w skład systemu i porządku prawnego krajowego.

Podobnie stosunki handlowe z zagranicą, eksport i import, wogóle wymiana międzynarodowa wszelkich wartości, zależą nie tylko od organizacji technicznej samego obrotu międzynarodowego, ale opierać się muszą na odpowiednio rozbudowanej organizacji życia wewnętrznego, w szczególności na rozwiniętym, wysoko postawionym, racjonalizowanym i ufundowanym na zdrowych i solidnych zasadach gospodarczych i finansowych, przemyśle i handlu wewnętrznym. Organizacja produkcji zdolnej do konkurencji, jakościowo (standaryzacja towaru) i pod względem ceny, precyzyjność w wykonaniu umów, organizacja kredytu kupieckiego i wszystkie zagadnienia zdobycia i utrzymania wewnętrznych rynków zbytu tudzież racjonalnego importu, są ściśle związane ze stanem gospodarczym kraju. — Najzdolniejszy, najbardziej fachowy, energiczny i solidny eksporter czy importer dozna rychło zawodu, załamanie się, gdy nie ma oparcia w odpowiednim stanie produkcji i poziomie handlu wewnętrznego. Zawód i załamanie się jego jest wówczas zarazem klęską dla narodowego gospodarstwa.

Tu i tam więc fachowość, specjalizacja, ogarnięcie szerokiego horyzontu państwowości polskiej, wysokie dyscypliny moralne, są wymogiem życia.

III.

Zagadnienie omawiane jest w pierwszym rzędzie kwestją wykształcenia kadr fachowców, przygotowanych do służenia społeczeństwu na wszelkich odcinkach życia, gdzie winni stanąć do pracy „właściwi ludzie na właściwych posterunkach“.

Życie Europy i świata stoi obecnie pod niepokojącym znakiem pytania, przedewszystkiem w dziedzinach zagadnień międzynarodowo-politycznych i gospodarczych. Konferencja Rozbrojeniowa w Genewie i Konferencja Gospodarcza w Londynie są tego aktualnym wykładnikiem.

Należyta organizacja polskiego życia na tych przedewszystkiem odcinkach staje się więc postulatem chwili.

Obok studjów wyższych, w zakresie objętym programami Uniwersytetów i Politechnik, studja specjalne „nauk politycznych“ wysuwają na czoło problem zapewnienia państwu i społecznej organizacji życia polskiego, dopływu należycie przygotowanych sił fachowych.

„Umiejętności polityczne“ to m. in. kompleks dyscyplin naukowych, wiążących życie autarkiczne państwa, społeczeństwa narodowego — jako organizmu samoistnego i samowystarczającego politycznie i gospodarczo — z funkcjonalnymi zjawiskami życia i wymiany wartości międzynarodowych. Krzewienie wiedzy polityczno-dyplomatycznej i społeczno-ekonomicznej, organizacja szkolnictwa wyższego i zawodowego w tym zakresie i należyta tegoż rozbudowa, jest koniecznością wpływającą z roli i zadań Polski Odrodzonej.

Instynkt rasowy polski wyczuł te potrzeby i wskazał — jak na wielu polach innych — właściwe drogi rozwoju w omawianej dziedzinie.

Już przed wielką wojną powstaje w r. 1911 — staraniem T - wa Polskiej Szkoły Nauk Politycznych w Krakowie i z poparciem finansowem Sejmu Galicyjskiego — szkoła wyższa umiejętności politycznych, administracyjnych i gospodarczych, pod nazwą Szkoła N. P. jako wyraz niepodległościowych dążeń narodu o swoistej kulturze — wierzącego w swoją przyszłość.

Po odzyskaniu swojej Niepodległości, Polska — jeszcze walcząca z trudnościami pierwszego okresu budowy państwowości — reorganizując szkolnictwo wyższe, nie zapomina o dziale specjalnego (fachowego), studjum umiejętności polityczno - dyplomatycznych, administracyjnych i społeczno - ekonomicznych.

W r. 1921 wznowiono działalność zreorganizowanej Krakowskiej Szkoły N. P., jako odrębnego studjum, przy Wydziale Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W latach 1923 — 1924 powstaje przy Wydziale Prawa Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie „Instytut Prawa Politycznego i Prawa Narodów“ (pod dyrekcją prof. M. Ehrlicha).

Te zakłady specjalnego kształcenia i studjów w zakresie nauk politycznych, społeczno - ekonomicznych, nie wyczerpują bynajmniej listy ośrodków naukowych i wychowawczych w omawianym zakresie. Przedewszystkiem każdy Wydział Prawa polskich Uniwersytetów obejmuje swoim programem także studia w częściowo podobnym zakresie. W r. 1929 „Instytut Społeczny“ warszawski stwarza „Instytut Studjów Handlowych i Orientalistycznych“, jako zawodową uczelnię wyższego typu, pośredniego — zakresem przedmiotów — pomiędzy Szkołami Nauk Politycznych i Wyższymi Szkołami Handlowymi. A nasze wyższe Szkoły Handlowe odgrywają w systemie reorganizacji, przysposobienia naukowego swoją rolę.

Nie jest zadaniem niniejszego artykułu przedstawienie całego systemu szkolnictwa wyższego i zawodowego, omawianego i pokrewnych typów. Wypada tylko zaznaczyć, iż Polska bynajmniej nie stoi na szarym końcu, pod względem ilości i jakości specjalnych szkół i instytutów „nauk politycznych“, że przeciwnie, wykazała w tym przedmiocie żywotność i wszechstronność, dowodzącą wielkiej siły ekspansywnej i zdolności organizacyjnej.

Wedle publikacji „L'Institut International de Coopération Intellectuelle“ w Paryżu (r. 1929) ośrodków naukowych omawianej kategorii Institutions pour l'étude scientifiques des relations internationales w poszczególnych państwach, posiadały główne państwa europejskie w tym czasie:

Niemcy	.	.	.	.	.	10
Austria	.	.	.	.	.	1
Dania	.	.	.	.	.	1
Francja	.	.	.	.	.	4

Anglja	.	.	.	.	.	2
Italja	.	.	.	.	.	6
Polska	.	.	.	.	.	4
Rumunja	.	.	.	.	.	1
Szwajcarja	.	.	.	.	.	1
Czechosłowacja	.	.	.	.	.	1

Dla porównania należy zaznaczyć, iż wspomniana publikacja rejestruje pozatem tylko Stany Zjednoczone Ameryki Północnej (3) i Kanadę (1). Publikacja „Instytutu Międzynarodowego Współpracy Intelktualnej w Paryżu” daje — niezupełny coprawda — obraz stanu instytucyj omawianego typu w poszczególnych państwach. Pomijając Niemcy, które rozbudowały instytucje „ nauk politycznych” przez utworzenie studjów fachowych ściśle specjalnych („Deutsches Institut für Zeitungskunde” przy Uniwersytecie berlińskim, „Institut für Zeitungswesen” przy Uniwersytecie heidelbergskim, „Institut für Weltwirtschaft und Seeverkehr” w Kilonji), z państw europejskich posiadały (r. 1929) zakładów omawianego typu: Italja 7, Francja i Polska po 5, Anglja 3, a inne państwa (w liczbie pięciu) po jednym.

Polska intuicyjnie zrozumiała ważność problemu organizacji nauk polityczno - dyplomatycznych i społeczno - ekonomicznych, stając w szeregu wielkich państw europejskich na trzeciem miejscu, pospołu z Francją (po Niemczech i Italji).

Odpowiada to dążeniom wielkomocarstwowym Polski i stwarza warunki przygotowania całych zastępów młodzieży zdolnej i chętnej do spełnienia na wstępie wskazanych zadań, w służbie idei państwowej.

IV.

Pomijając podane we wspomnianem zestawieniu (o ile chodzi — z państw europejskich — o Anglję, Francję, Italję, Niemcy i Polskę) „Comités de coordination des institutions nationales pour L'etude scientifiques des relations internationales”, Polska posiada cztery instytucje omawianego typu:

- 1) Polska Szkoła Nauk Politycznych w Krakowie,
- 2) Instytut Prawa Politycznego i Prawa Narodów we Lwowie,
- 3) Szkoła Nauk Politycznych w Warszawie,
- 4) Towarzystwo Badania Zagadnień Międzynarodowych w Warszawie.

Czerpiąc wciąż jeszcze z podanego wyżej źródła wypada podać klasyfikację wymienionych powyżej czterech instytucyj polskich, wedle tabeli „L'Institut International de Cooperation Intelctuelle” w Paryżu (r. 1929).

Wedle klucza: 1) centra naukowe i dyskusji, 2) Kursy specjalne i uzupełniające, 3) Szkoły wolne, 4) Fakultety uniwersyteckie, zaklasyfikowano polskie instytucje omawianej kategorii:

Szkoła Nauk Politycznych w Krakowie . . .	2,4
Inst. Pr. Pol. i Prawa Narodów we Lwowie . .	2,4
Szkoła Nauk Politycznych w Warszawie . . .	3
Tow. Badania Zagadnień Międzyn. w Warszawie	1

Klasyfikacja ta odpowiada naogół rzeczywistości i odzwierciedla charakter poszczególnych centr specjalizacji naukowej i fachowej.

Polskie uczelnie omawianego typu cechuje pewna elastyczność: 1° w wymogach przyjęcia (przy zróżniczkowaniu na słuchaczy zwyczajnych i nadzwyczajnych), 2° w programach i czasie trwania studiów. Dowodzi to żywotności i odpowiada potrzebom wszechstronnym aktualnego życia polskiego.

Wspomniane na wstępie wskazania państwowo - twórcze wymagają zróżniczkowania studiów w omawianym zakresie. Wymaga tego życie polskie, nastawione ku rozwiązaniu problemu wielkomocarstwowego. Specjalizacja musi być doprowadzona do doskonałości wszechstronnej i same studia — nawet wyższe — nauk politycznych jeszcze nie predestynują, absolwentów tychże, do zajęcia każdego stanowiska na posterunkach — w służbie państwowej, komunalnej, społecznej i gospodarczej — szczególnie eksponowanych, bądź też ważnych z różnych względów, a wymagających obsadzenia siłami o wszechstronnem wykształceniu i pełnem zrozumieniu aktualnych problemów polskich.

W miarę pogłębiania i doskonalenia naszych form organizacyjnych, liczebność takich posterunków musi wzrastać w geometrycznym stosunku.

Skończone, bez reszty, a więc możliwie doskonale studia specjalne w zakresie „nauk politycznych“ — muszą być oparte na podstawach ogólnego wykształcenia prawniczego, jako że wszystkie elementy życia współczesnego wiążą się ściśle z prawem, a hipertrofia ustawodawcza i umów międzynarodowych jest jedną z poważnych trudności wybrnięcia ze sytuacji obecnej politycznej i gospodarczej świata.

Tego momentu nie wolno zapoznawać. Nie może tego niedoceniać, zwłaszcza Polska, w swem dążeniu do stanowiska wielkomocarstwowego.

Należy zatem wyodrębnić te instytucje „nauk politycznych“, które znajdują organizacyjne oparcie o normalne studia prawnicze i na tem tle stanowią nadbudowę specjalną, dając swoim słuchaczom i następnie absolwentom pełnię tej wiedzy fachowej, na którą składają się średnie studia ogólnie - kształcące, uniwersyteckie studjum prawa i nauk ekonomiczno - politycznych, oraz dodatkowe, specjalne studia w zakresie omawianym „nauk politycznych“ sensu stricto.

Takie wszechstronne wykształcenie dają dwie instytucje specjalne: „Polska Szkoła Nauk Politycznych“ w Krakowie oraz „Instytut Prawa Politycznego i Prawa Narodów“ we Lwowie. Obie

są oparte o Wydziały Prawa Uniwersytetów (pierwsza Jagiellońskiego, druga Jana Kazimierza) i przeznaczone w zasadzie dla słuchaczy prawa.

Podczas gdy Instytut lwowski jest nastawiony szczególnie na specjalne studia prawa narodów, konstytucyjnego (także porównawczego) i prawodawstwa polskiego i na tem polu spełnia swoje zadania wyśmienicie, Szkoła Nauk Politycznych krakowska daje w swoim programie wykładów całokształt prawa publicznego, międzynarodowego, nauki ekonomji politycznej, historii dyplomatycznej, prawa administracyjnego, organizacyj międzynarodowych i geografji politycznej (geopolityka).

Polska Szkoła Nauk Politycznych w Krakowie, stanowiąca odrębne studjum, odpowiada w pełni aktualnym wymogom polskiego życia, pojętego w duchu wstępnych uwag. W oparciu o studia uniwersyteckie prawnicze, daje absolwentom maximum przygotowania teoretycznego, fachowego wszechstronnie w swoim zakresie, do spełnienia najwyższych zadań na odcinkach, w których mają się znaleźć „właściwi ludzie“, których Polska tak bardzo potrzebuje.

V.

Ukończenie studiów w Polskiej Szkole Nauk Politycznych nie jest łatwe. Wymaga nie tylko rzetelnej pracy, ale jest też uwarunkowane pewnemi predyspozycjami.

Od czasu wznowienia działalności tej instytucji dyplom absolwenta otrzymało w roku:

1922/23	.	.	.	.	.	82 uczniów
1923/24	.	.	.	.	.	24 "
1924/25	.	.	.	.	.	37 "
1925/26	.	.	.	.	.	44 "
1926/27	.	.	.	.	.	39 "
1927/28	.	.	.	.	.	22 "
1928/29	.	.	.	.	.	36 "
1929/30	.	.	.	.	.	32 "
1930/31	.	.	.	.	.	21 "
1931/32	.	.	.	.	.	24 "

Stosunek zapisanych słuchaczy do absolwentów wyrażał się w okresie czterech lat ostatnich następująco:

1929/30	—	ilość słuchaczy	84	absolwenci	32
1930/31	—	"	69	"	21
1931/32	—	"	87	"	24
1932/33	—	"	100	"	40

Pomijając wszelkie uwagi i wnioski, które — na podstawie choćby powyższych cyfr — cisną się pod pióro, wolno stwierdzić jedno: szczupła ilość dyplomowanych absolwentów Szkoły Nauk

Politycznych w Krakowie nie odpowiada ani polskim interesom państwowym, społecznym i gospodarczym, ani — last not least — interesom życiowym, dobrze zrozumiałym, tych wszystkich, którzy w myśl statutu Polskiej Szkoły Nauk Politycznych — mają do niej dostęp. Dotyczy to zwłaszcza słuchaczy Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego, mających możliwość połączenia studiów uniwersyteckich ze studjami specjalnemi, dającymi wielkie możliwości, które będą odpowiednio wzrastać do rozwoju polskiej racji państwowej, jako kinetycznego objawu istniejących potencjonalnie młodych, rasowych i prących naprzód sił narodowych.

Można na powyższem tle stworzyć kryterjum specjalne: Kto rozumie problem Polski, walczącej o stanowisko swoje w świecie, a zarazem czuje się na siłach uczestniczenia w tej walce, ten — o ile chodzi o słuchaczy Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego — znajdzie sam odpowiedź na niepostawione, ale całkiem wyraźne, pytanie.

Część pierwsza.

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI KOŁA UCZNIÓW I ABSOLWENTÓW SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH W KRAKOWIE.

I. ORGANIZACJA KOŁA.

„Koło uczniów i absolwentów Szkoły Nauk Politycznych“, rządzące się własnym statutem, zatwierdzonym przez Dyрекcję Szkoły, jest ściśle związane z S. N. P.

Celem Koła jest zrzeszenie słuchaczy Szkoły dla ułatwienia studiów i przygotowania się do egzaminów, wytworzenie towarzyskiej łączności i koleżeńskiegо współżycia oraz niesienie pomocy materialnej niezamożnym uczniom Szkoły.

Kuratorem Koła jest od lat Dyrektor S. N. P. Rektor Prof. Dr. Michał hr. Rostworowski, zaś wicekuratorem Zastępca Dyrektora Szkoły Prof. Dr. Zygmunt Sarna.

Zwoływane corocznie na początku roku szkolnego Walne Zgromadzenie zrzeszonych w Kole uczniów i absolwentów S. N. P. dokonuje w myśl § 16 Statutu wyboru zarządu Koła na rok następny.

Zarząd Koła składa się z prezesa i ośmiu członków. Prace tegoż skupiają się w trzech sekcjach: ogólnej, naukowej i wydawniczej.

Każdy członek zarządu spełnia ściśle określone funkcje, wchodząc w skład jednej ze sekcji.

Zwyczajne zebrania zarządu Koła odbywają się periodycznie co miesiąc. Na zebraniach miesięcznych zarządu przewodniczący poszczególnych sekcji składają sprawozdania z czynności sekcji. W ten sposób osiąga się ściśle współdziałanie sekcji i sprawuje się stałą kontrolę nad pracami członków zarządu.

Dotrzymywanie ściśle terminów zebrań zarządu zapewnia Kołu żywotność.

II. ZARZĄD KOŁA W ROKU 1932/33.

Na Walnem Zgromadzeniu członków Koła S. N. P. odbytem w dniu 6-go grudnia 1932 r. wybrany został zarząd Koła w następującym składzie:

Prezes: *Rosada Zygmunt.*

I. Wicepr.: *Woźnowski Stanisław.* II. Wicepr.: *Karwański Tadeusz.*

Sekretarz: *Lewicka Zofja* — od 1. II. 1933 r.: *Banasiówna Zofja.*

Wicesekretarz: *Juszczyk Leon.*

Skarbnik: *Czyż Paweł.*

Bibliotekarz: *Madeyska Marja.*

Zawiadowca skryptowy: *Wiśniowski Zbigniew.*

Gospodarz: *Sienkówna Marja.*

Komisja Kontrolująca Koła w r. 1932/33.

Przewodniczący: *Sławomirski Ziemowit.*

Członkowie: *Kleszczyński Ignacy* i *Przychodzeń Stanisław.*

Członkowie honorowi Koła:

Rektor Dr. Michał hr. Rostworowski, Prof. Dr. Robert Redslob,

Prof. Dr. Juliusz Basdevant, p. Zofja Czerkawska,

Prof. Dr. Zygmunt Sarna, Dr. Adam Gręplowski.

III. SPRAWOZDANIE POSZCZEGÓLNYCH SEKCYJ.

I. SEKCJA OGÓLNA.

Członkowie:

Prezes: *Zygmunt Rosada.* Sekretarz: *Zofja Banasiówna.*

Gospodarz: *Marja Sienkówna.* Skarbnik: *Czyż Paweł.*

Do zakresu działania sekcji należy:

- a) reprezentacja Koła nazewnątrz;
- b) organizowanie pomocy materialnej dla niezamożnych kolegów;
- c) urządzenie zabaw, wycieczek, zebrań towarzyskich i t. p.;
- d) wszystkie sprawy nieprzekazane wyraźnie innym sekcjom.

W należącej do Sekcji Ogólnej dziedzinie reprezentacji Koła nazewnątrz Sekcja starała się utrzymywać ścisły kontakt z władzami S. N. P., które Kołu udzielały zawsze życzliwego poparcia i troskliwej opieki. Szczególna wdzięczność należy się Kuratorowi Koła p. Dyrektorowi Szkoły Nauk Pol., Prof. Dr. Rostworowskiemu i Wicekuratorowi Koła p. Prof. Dr. Sarnie, oraz sekretarce Szkoły p. Czerkawskiej. W imieniu zarządu Koła Sekcja Ogólna składa Im przez podpisanego przewodniczącego najserdeczniejsze podziękowanie.

Sekcja Ogólna utrzymywała życzliwe i dobre stosunki z organizacjami słuchaczy Uniw. Jag. o pokrewnych celach i charakterze

i starała się zdobyć dla Koła należne tej organizacji stanowisko w społeczności akademickiej.

Ciężkie naogół warunki materialne, w jakich znajdowała się — wskutek pogłębiającego się wciąż jeszcze kryzysu — większość członków Koła nakazywały poświęcenie szczególnej uwagi kolegom pozbawionym dostatecznych środków do kształcenia się. Niestety akcja w tym kierunku była utrudniona wskutek ogólnej pauperyzacji. Sekcja Ogólna starała się dopomóc w kilku wypadkach kolegom do uzyskania zajęcia płatnego i służyła w miarę możliwości moralną, wyjątkowo też skromną materialną pomocą. Troska o utrzymanie i przekazanie przyszłemu zarządowi funduszu rezerwowego nie pozwoliła na szerszą akcję w tym kierunku.

Dzięki ostrożnej i zapobiegliwej gospodarce kapitał powiększono w okresie sprawozdawczym prawie o 100 procent, czerpiąc dochody głównie z wydawnictwa skryptów.

Podobnie, jak w poprzednim roku administracyjnym, odstąpiono i w okresie sprawozdawczym od urządzenia tradycyjnego balu S. N. P., jako przedsięwzięcia kasowo ryzykownego. W miejsce reprezentacyjnego balu zorganizowano dwa dancingi, które poza zbliżeniem uczniów S. N. P. na gruncie towarzyskim, dały stosunkowo pomyślny wynik finansowy.

Podjęta jeszcze w r. 1930/31 inicjatywa ówczesnego zarządu Koła zorganizowania wycieczki naukowo-krajoznawczej do Francji nie mogła i obecnie być niestety zrealizowana z powodu kryzysu. Miarą wyczerpania materialnego i trudności z jakimi walczy młodzież studująca jest fakt, iż przygotowana przez Sekcję Ogólną skromna wycieczka krajoznawcza na pobliski Krakowa Górny Śląsk nie doszła do skutku, gdyż mało kto z członków Koła mógł się zdecydować na wydatek niewielkiej kwoty, jako koszt kilkudniowej wycieczki do Województwa Śląskiego.

Sekcja Ogólna podjęła starania o wyznaczenie przez Ministerstwo Opieki Społecznej jednego (wybrać się mającego) członka Koła, jako delegata władz emigracyjnych przy transportach wychodźców sezonowych do Francji. Celem tej akcji było umożliwienie wybranemu koledze poznania zagranicy i opracowania odczytu o stosunkach wśród polskiej emigracji we Francji. Niestety starania w tym kierunku nie odniosły skutku. Myśl tę jednak ustępujący zarząd przekazuje przyszłym nowym organom Koła.

W trudnych warunkach, o których wyżej mowa, Sekcja Ogólna starała się usprawnić gospodarkę, uzupełnić bibliotekę i pomnożyć kapitał Koła, a szczególną uwagę zwracała na działalność Sekcji Wydawniczej, służąc jej wszelką pomocą.

Zadania te udało się zarządowi wypełnić, w granicach możliwości. Koło uczniów i absolwentów S. N. P. wchodzi w nowy okres administracyjny wzmocnione organizacyjnie i finansowo.

Zygmunt Rosada.

Prezes Koła i Przewodniczący Sekcji Ogólnej.

Sprawozdanie kasowe.

Pod względem kasowym rok ubiegły nie przedstawia się gorzej niż lata przeszłe, a to dzięki Sekcji Wydawniczej, która ze wszystkich źródeł dochodu — najwydatniejszy wpływ ma na kasę.

W roku ubiegłym mieliśmy zasadniczo trzy źródła. Do takich w pierwszym rzędzie zaliczyć należy wyżej wspomnianą Sekcję Wydawniczą. Otóż uwzględniając ciężkie warunki materialne młodzieży, spotęgowane przez kryzys ogólny, trzeba przyznać, że Sekcja Wydawnicza, trzymając się złotego środka w cenach skryptów, potrafiła mimo to przyczynić się w przeważnej mierze do zwiększenia się wpływów kasowych.

Drugim takim źródłem są wpływy z wpisów i wkładek członkowskich. Dział ten nie był gorszym niż w latach ubiegłych, nawet przedstawiał się lepiej, gdyż z roku na rok zwiększająca się liczba słuchaczy S. N. P. powiększa także liczbę członków Koła, dając w ten sposób możność zwiększenia się wpływów kasowych.

Następne źródło wpływów ze sprzedanych sprawozdań, pozwala w części pokryć koszt wydania sprawozdań, które poza informowaniem ogółu nowowstępujących słuchaczy, odgrywają dużą rolę na polu zbliżeniowym i informacyjnym podobnych Uczelni zagranicznych.

Poza temi źródłami wpływów, trzeba wspomnieć jeszcze o jednym, mającym charakter nadzwyczajnego, a to 200 zł. otrzymane z dyrekcji S. N. P., tytułem subwencji na pokrycie części kosztów wydanego sprawozdania.

Ograniczyłem się do najogólniejszych uwag o wpływach kasowych. Podanie dokładnego stanu kasy zostanie uskutecznione po przeprowadzeniu rewizji ksiąg przez Komisję Kontrolującą, na Walnem Zgromadzeniu Koła Uczniów i Absolwentów S. N. P.

Czyż Paweł
Skarbnik Koła.

II. SEKCJA NAUKOWA.

W ubiegłym roku sprawozdawczym działalność Sekcji poszła dwiema drogami: z jednej strony zwrócono baczną uwagę na Bibliotekę Koła, z drugiej zaś nawiązano korespondencję z zagranicznymi Stowarzyszeniami Zbliżeńiowemi. Nowa ta dziedzina, przedstawiająca bardzo wdzięczne pole do pracy, może się w przyszłości poważnie rozwinąć.

Obecny zasięg obejmuje Czechosłowację i Węgry, jest jednak nadzieja rozszerzenia go również i na inne kraje.

Stanisław Woźnowski
Wiceprezes i Przewodniczący Sekcji Naukowej.

Biblioteka.

Dyżury w Bibliotece Koła odbywały się w każdy piątek. Z początkiem roku frekwencja była bardzo słaba. Zarząd Koła oceniając ważną rolę, jaką spełnia Biblioteka, przeznaczył pewien fundusz na uzupełnienie księgozbioru.

W szczególności nabyto:

- „Prawo Narodów“ — Prof. Z. Cybichowski.
- „Prawo Narodów“ — Prof. J. Makowski.
- „Pieniądz i kredyt“ — Prof. A. Krzyżanowski.
- „Dysproporcje“ — Min. Eug. Kwiatkowski.
- „Osiemnasta decydująca bitwa świata“ — D'Abernon.
- „Nauka prawa administracyjnego“ — Prof. W. L. Jaworski.
- „Zasady ekonomji politycznej“ — Prof. K. Gide (egz. drugi).
- „Prawo morskie“ — Prof. Z. Sarna.
- „Droga na wschód Rzymu“ — Dr. H. Łubieński.
- „Nauka skarbowości“ — Prof. A. Krzyżanowski.
- „Marsz na Warszawę“ — F. Tommasini.
- „Spór o dobra Cieszyńskie“ — Dr. W. Sahanek.

Od chwili uzupełnienia Biblioteki nastąpiło znaczne ożywienie. Ogółem Biblioteka liczy około 300 tomów.

Marja Madeyska
Bibliotekarz Koła.

III. SEKCJA WYDAWNICZA.

Członkowie:

II. Wiceprezes: *Tadeusz Karwański*. Zawiad. skrypt.: *Zbigniew Wiśniewski*. Sekretarz: *Banasiówna Zofja*. Wicesekr.: *Juszczuk Leon*.

Zadanie Sekcji Wydawniczej w roku sprawozdawczym było wyjątkowo utrudnione, gdyż ciężkie warunki, w jakich od lat kilku pracuje Sekcja, pogłębiły się jeszcze wraz z rosnącym kryzysem ogólnym. Wszelkie śmielsze poczynania zostały zaniechane a główną uwagę skierowano na udostępnienie studjującej młodzieży zakupna skryptów. W tych warunkach uzyskane przez Sekcję rezultaty należy uważać za bardzo pomyślne, ułatwiające dalszy rozwój Sekcji.

Polityka Sekcji skierowana była ku uzyskaniu pewnej ceny średniej, celem uniknięcia ostrych różnic między cenami poszczególnych skryptów. Wyjaśnić bowiem należy, że podczas gdy skrypta, do których matryce Sekcja posiadała z lat ubiegłych, można było sprzedawać w cenie już od 1.50 zł., to skrypta nowe, wskutek wysokich kosztów stenogramu i sporządzenia nowych matryo, osiągały cenę około 6 zł. za egzemplarz. Aby tych właśnie silnych przeskoków uniknąć, Sekcja nie przekroczyła kwoty 4 zł. za egzemplarz,

pokrywając deficyt powstały przy sprzedaży skryptów droższych zyskiem osiągniętym na skryptach tańszych. Tą drogą udało się Sekcji do pewnego stopnia ustalić ceny skryptów i przygotować Słuchaczy już zgóry do stałego mniej więcej wydatku, co w dużej mierze zapobiegało gwałtownemu obniżaniu się liczby kupujących skrypta i tem samem ułatwiło kalkulację.

Szczególnie wielką troską Sekcji było obniżenie przeciętnej ceny skryptu, która w roku poprzednim wynosiła 4.88 zł., a w roku sprawozdawczym 3.20 zł., czyli że obniżka osiągnięta przez Sekcję wynosiła 1.68 zł. na egzemplarzu.

Z drugiej strony baczną uwagę zwróciła Sekcja na stronę zewnętrzną skryptów, uzyskując cel powyższy przez staranne przygotowywanie rękopisów i sumienną korektę matryc. Nie usunęło to wprawdzie wszystkich braków, które w tego rodzaju wydawnictwach są nieuniknione, lecz mimo to w znacznym stopniu pozwoliło braki te zredukować. Z wyjątkiem jednego, wszystkie skrypta zaopatrzone były w okładkę drukowaną.

Pokaźny czysty zysk Sekcji osiągnięty został w przeważnej części ze sprzedaży skryptów „Prawo dyplomatyczne“ i „Liga Narodów“ Studentom II-go roku Prawa.

Główną rolę w wydawaniu skryptów odegrało przeglądanie i poprawianie rękopisów przez JWPP. Profesorów Wykładowców Szkoły, za co Im w tem miejscu składam wyrazy szczerzej wdzięczności.

Również muszę złożyć serdeczne podziękowania JWP. Czerkawskiej, Sekretarce Szkoły, która w poczynaniach Sekcji zawsze służyła czyto radą czy pomocą, a w okresie, gdy bramy Uniwersytetu z powodu rozruchów były zamknięte, chętnie zezwoliła na sprzedawanie skryptów w lokalu Dyrekcji Szkoły.

W roku sprawozdawczym Sekcja wydała następujące skrypta:

- 1) „Historja dyplomatyczna“ — Prof. J. Feldmana.
- 2) „System carski“ — Prof. M. Starzewskiego.
- 3) „Zasady administracji“ — Prof. Sz. Wachholza.
- 4) „Zagadnienia gospodarcze“ — Prof. E. Taylora.
- 5) „Niemcy współczesne“ — Prof. M. Jedlickiego.
- 6) „Organizacja handlu międzynarodowego“ — Prof. Z. Sarny.
- 7) „Geopolityka“ — Prof. K. Grzybowskiego.
- 8) „Geografja polityczna“ — Prof. J. Smoleńskiego.
- 9) „Polityka konkordatowa Stolicy Apostolskiej“ — Prof. A. Vetulaniego.
- 10) „Liga Narodów“ — Prof. M. Rostworowskiego (dwa nakłady).
- 11) „Prawo dyplomatyczne“ — Prof. M. Rostworowskiego (dwa nakłady).

Tadeusz Karwański

Wiceprezes Koła i Przewodniczący Sekcji Wydawniczej.

IV. KRONIKA SZKOŁY I KOŁA.

Uroczystość otwarcia roku szkolnego 1932/33 i promocja.

Dnia 4 listopada 1932 r. odbyła się w Auli Uniwersytetu Jagiellońskiego podniosła uroczystość otwarcia nowego roku szkolnego 1932/33 i wręczenie dyplomów absolwentom.

Uroczystość odbyła się w obecności Wicedyrektora S. N. P. prof. Dr. Z. Sarny, Dziekana Wydziału Prawa U. J. prof. Dr. T. Dziurzyńskiego, licznego grona profesorów Wydziału Prawa, Sekretarki Szkoły p. Zofji Czerkawskiej, absolwentów i uczniów Szkoły oraz licznej publiczności.

W zastępstwie Dyrektora Szkoły N. P. prof. Dr. M. Rostworowskiego, bawiącego — jako Sędzia Stałego Trybunału Międzynarodowej Sprawiedliwości — w Hadze, uroczystość zagał dłuższem przemówieniem Wicedyrektor prof. Dr. Sarna, wskazując na cele i zadania Szkoły N. P. oraz życzliwą opiekę i poparcie Wydziału Prawa U. J. Złożywszy obszernie i wyczerpujące sprawozdanie za ubiegły rok szkolny i podniósłszy wielkie zasługi pierwszych organizatorów Szkoły z prof. Dr. M. Rostworowskim na czele, prof. Dr. Sarna dokonał otwarcia w Imię Boże nowego roku szkolnego, oraz wręczył dyplomy absolwentom Szkoły N. P. Na zakończenie uroczystości przemówił w imieniu absolwentów i Zarządu Koła prezes tegoż kol. Eugenjusz Kasprzykiewicz.

Walne Zgromadzenie Koła Uczniów i Absolwentów Szkoły Nauk Politycznych.

Dnia 29-go listopada 1932 r. odbyło się zwyczajne Walne Zgromadzenie, które zaszczylił Swą obecnością: Wicekurator Koła Prof. Dr. Z. Sarna, oraz Członek honorowy p. Zofja Czerkawska.

Po wyczerpującem sprawozdaniu Prezesa Koła kol. Eugenjusza Kasprzykiewicza, udzielono absolutorjum ustępującemu Zarządowi i wybrano nowego Prezesa, którym został kol. Zygmunt Rosada.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Uczniów i Absolwentów S. N. P. miało miejsce dnia 6-go grudnia 1932 r. w obecności Wicekuratora Koła Prof. Dr. Z. Sarny, Członka honorowego p. Zofji Czerkawskiej i licznie zebranych członków Koła, dla wyboru nowego Zarządu Koła.

Po wyborach, Prezes kol. Zygmunt Rosada podał wniosek wysłania — podobnie, jak w roku ubiegłym — depeszy holdowniczej do nieobecnego Dyr. Szkoły, Kuratora Koła, p. Rektora Dr. M. Rostworowskiego, pełniącego w Hadze obowiązki Sędziego Stałego Trybunału Międzyn. Sprawiedliwości.

Wniosek ten przyjęty został przez aklamację i znalazł gorące uznanie u. p. Prof. Dr. Z. Sarny.

Następnie p. Prof. Dr. Z. Sarna podziękował ustępującemu Zarządowi za jego pracę i życzył również pomyślnych wyników nowemu Zarządowi Koła, poczem Prezes kol. Z. Rosada podziękował obecnym za przybycie i zamknął Zgromadzenie.

Część druga.

Dane statystyczne dotyczące szkoły zostały udzielone przez Dyрекcję Szkoły.

I.

INFORMACJE DLA SŁUCHACZÓW.

1. Zadaniem Szkoły Nauk Politycznych, przy Wydziale prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego, jest krzewienie wiedzy polityczno-dyplomatycznej i społeczno-ekonomicznej. Studja w Szkole mają na celu z jednej strony — uzupełnienie i istotne dokończenie studjów prawniczych, z drugiej zaś — danie słuchaczom, nie posiadającym specjalnych studjów prawniczych, gruntownych podstaw wiedzy politycznej i ekonomicznej, otwierając im tem samem szerokie pole do pracy na niwie politycznej i ekonomicznej i to zarówno w instytucjach państwowych, jak również w instytucjach gospodarczych.

2. Kurs studjów w Szkole jest dwuletni. Wykłady odbywają się codziennie, z wyjątkiem feryj i dni świątecznych, w godzinach od 18-tej do 20-tej, w sali Nr. 40. Collegium Novum. W roku szkolnym 1933/34 wykłady rozpoczną się dnia 6-go listopada 1933 r., a trwać będą do maja 1934 r.

3. Zapis na rok szkolny 1933/34 rozpocznie się dnia 1-go października 1933 r. w Sekretarjacie Szkoły i zostanie zamknięty dnia 31-go października 1933 r.

4. Przy zapisie do Szkoły, słuchacze winni przedłożyć niezbędne dokumenty (w myśl art. 2 Regulaminu S. N. P.), przyczem słuchacze Uniwersytetu Jagiellońskiego, zapisani co najmniej na drugi rok Wydziału prawa lub filozofji, winni przedłożyć przy zapisie, jako legitymację, swój indeks uniwersytecki.

5. Całkowita opłata za roczny kurs nauk w roku szkolnym 1933/34 wynosi 140 zł., płatnych zasadniczo w dniu zapisu. W razie niemożności jednorazowego uiszczenia całej opłaty, można uzyskać rozłożenie jej na raty. W tym wypadku należy w dniu zapisu wpłacić wpisowe w wysokości 35 zł., poczem począwszy od 1-go listopada, każdego pierwszego dnia następnych miesięcy, aż do maja włącznie, należy punktualnie wpłacać po 15 złotych miesięcznie.

6. Dyplomy z ukończenia studjów wydawane będą jedynie słuchaczom trzeciego i czwartego roku praw, względnie absolwentom Wydziału prawa, po wysłuchaniu całkowitych dwóch rocznych kursów Szkoły i po złożeniu przepisanych egzaminów. Wszyscy inni, nie posiadający studjów prawniczych, winni dla uzyskania dyplomu przedłożyć świadectwa kollokwalne z Prawa narodów, Prawa politycznego, Ekonomji politycznej i Skarbowości, uzyskane na Wydziale prawa, na które to wykłady uczęszczać winni przed studjami,

w czasie studjów, lub też po skończeniu studjów w Szkole Nauk Politycznych.

7. Słuchacze Szkoły, nie posiadający studjów prawniczych, a pragnący uzyskać dyplomy z ukończenia Szkoły Nauk Politycznych, winni złożyć kollokwia z Prawa narodów, Prawa politycznego, Ekonomji politycznej i Skarbowości.

8. We wszelkich sprawach Szkoły należy zwracać się do Sekretarjatu Szkoły w godzinach urzędowych, codziennie od godz. 9-tej do 13-tej, z wyjątkiem dni świątecznych.

Dyrektor Szkoły przyjmuje jedynie w sprawach pilnych i wyjątkowej wagi, codziennie z wyjątkiem świąt, u siebie w mieszkaniu od godz. 16-tej do 17-tej (ul. Studencka L. 8, II. piętro), po uprzednim jednak zgłoszeniu się w Sekretarjacie Szkoły.

II.

REGULAMIN SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH

wydany przez Dyрекję S. N. P.

na podstawie art. 12 Statutu Szkoły Nauk Politycznych.

ROZDZIAŁ I.

Warunki zapisu.

Art. 1. W charakterze słuchaczów zwyczajnych przyjęte być mogą do Polskiej Szkoły Nauk Politycznych:

a) osoby płci obojga, posiadające ukończone studia na Wydziale prawnym lub filozoficznym, względnie zapisane co najmniej od roku w charakterze słuchaczów zwyczajnych na jednym z wspomnianych Wydziałów;

b) osoby, zajmujące samodzielne stanowiska w armji czynnej, w służbie państwowej i samorządowej, lub w instytucjach gospodarczych, a posiadające świadectwa z ukończonej szkoły średniej.

Wszelkie inne osoby mogą być przyjęte jedynie w charakterze słuchaczów wolnych, czyli nadzwyczajnych, którzy nie mogą być przypuszczeni do zdawania egzaminów, ani tem samem do uzyskania dyplomu z ukończeniu studjów.

Art. 2. Zapisujący się słuchacze winni przy zapisie wypełnić rodowód, przedłożyć niezbędne dokumenty, jako to: dyplom, indeks, świadectwo dojrzałości i t. p. i dostarczyć swej fotografii w dwóch egzemplarzach, poczem otrzymują legitymację, służącą im za kartę wstępu na wykłady pod warunkiem uiszczania w pełni należnej w danej chwili opłaty szkolnej.

Art. 3. Wysokość opłaty szkolnej, jednakiej dla wszystkich słuchaczy i terminy uiszczania rat kolejnych oznacza Dyrekcja. Opóźnienie uiszczenia opłaty w terminie przepisany pociąga za sobą obowiązek uszczenia opłaty podwyższonej, względnie utratę charakteru słuchacza Szkoły i możności uczęszczania na wykłady.

ROZDZIAŁ II.

Studja.

Art. 4. Kurs nauk jest dwuletni. Obejmuje on ogół przedmiotów programem wykazanych, a obowiązkowych w równej mierze dla wszystkich słuchaczy.

Słuchacze zwyczajni, z wyjątkiem tych, co ukończyli studia prawnicze, lub są zapisani równocześnie na Wydziale prawniczym, winni, o ile pragną uzyskać dyplom Szkoły, złożyć kolokwia z prawa politycznego, prawa narodów, ekonomji politycznej i skarbowości przed wykładającymi te przedmioty profesorami i przedłożyć świadectwo kolokwialne Dyrekcji Szkoły.

Art. 5. Słuchacze obowiązani są uczęszczać pilnie na wszystkie wykłady, które dla ich dogodności odbywają się w godzinach popołudniowych od 18 — 20 godziny. Pilność, zaświadczona obecnością na wykładach, uwzględnioną będzie przy ocenie postępów słuchaczy przy egzaminach.

ROZDZIAŁ III.

Egzamina.

Art. 6. Egzamina z przedmiotów, wykładanych w Szkole odbywają się publicznie w terminach, oznaczonych przez Dyrekcję, w czasie możliwie najbliższym dnia ukończenia przez wykładającego profesora ostatniego swego wykładu.

Art. 7. Zapisy na każdy egzamin przyjmuje Sekretarjat, wraz z należną opłatą w dniach ściśle oznaczonych przez Dyrekcję, a to pod rygorem, że w razie spóźnionego zgłoszenia zapis pod żadnym warunkiem nie może być dokonany.

Art. 8. Zapisani do egzaminu słuchacze winni się nań stawić punktualnie w dniach, godzinach i w porządku przez Dyrekcję oznaczonych. Niejawienie się dla jakiegokolwiek powodu w terminie indywidualnie dla każdego z kandydatów w ogłoszeniu określonym pociąga dla kandydata ten sam skutek, co brak zapisu, t. j. stopień: z e r o.

Art. 9. Egzaminowani kandydaci otrzymują stopnie następujące: celujący, czyli 5; dobry, czyli 4; dostateczny, czyli 3; niedostateczny, czyli 2.

Uzyskanie stopnia niedostatecznego, lub zera (art. 8) z dwóch materyj, będących przedmiotem osobnego egzaminu, pociąga za sobą

utrata roku, który nie liczy się do lat studjów. W razie powtórnego zapisu po dwóch latach, kandydat winien złożyć przypadające na dany rok szkolny egzamina, przyczem może być zwolniony od zdawania tych przedmiotów, z których przed dwoma laty otrzymał stopień dobry lub celujący.

Słuchacze, którzy po dwóch latach studjów zaliczonych i złożeniu przepisanych egzaminów, zapisują się jedynie z gorliwością do badań naukowych na rok trzeci, mogą być zwolnieni z obowiązku zdawania wszystkich przedmiotów w tym trzecim roku wykładanych. Przedmioty, z których złożą egzamin, wpisane im będą dodatkowo na świadectwie ukończenia Szkoły.

ROZDZIAŁ IV.

Dyplomy.

Art. 10. Słuchacze zwyczajni, którzy otrzymają, jako przeciętną z dwóch lat zaliczonych, cyfrę co najmniej 3, uzyskują dyplom ze stopniem zadawalniającym; przy przeciętnej cyfrze 4 stopień: w pełni zadawalniający; przy przeciętnej cyfrze $4\frac{1}{2}$: z odznaczeniem.

Na dyplomie uwidocznione są jedynie przedmioty, z których kandydat złożył egzamin ze skutkiem pomyślnym, tudzież przedmioty wysłuchane, które nie były w Szkole przedmiotem egzaminu, wreszcie cztery przedmioty, z których kandydat otrzymał świadectwa kollokwialne na Wydziale prawa (art. 4, ustęp 2).

Art. 11. Wręczenie uroczyste dyplomów z ubiegłego roku szkolnego odbywa się przy otwarciu roku szkolnego następnego. Za wygotowanie dyplomu składają absolwenci w Sekretarjacie opłatę przez Dyрекję oznaczoną.

Poza dyplomami Dyрекcja nie wydaje żadnych świadectw z odbytych w Szkole studjów.

Dyrektor

Rostworowski m. p.

Kraków, w wrześniu 1933.

III.

PROGRAM NAUK.

Daty dotyczące lat 1921 — 1932.

Wykłady w roku 1921/22.

1. Prof. U. J. Dr Michał Rostworowski: Geneza i rozwój parlamentaryzmu w Anglii.
2. Prof. U. J. Dr Tomasz Lulek: Zasady polityki handlowej.
3. Dr Roman Struczkowski: Statystyka gospodarcza Polski.
4. Prof. U. J. Dr Jan Dąbrowski: Kwestja wschodnia w XIX i XX wieku.
5. Prof. U. J. Dr Władysław Szajnocha: Płody kopalniane Polski.
6. Dr M. Kannenberg: Współczesny ustrój polityczny Niemiec.
7. Prof. U. J. Stanisław Kutrzeba: Gdańsk.
8. Prof. U. J. Dr Stanisław Wróblewski: Międzynarodowe prawo wekslowe i czekowe.
9. Dr M. Kannenberg: Banki i ich rola w dobie obecnej.
10. Prof. U. w Poznaniu Taylor: Ekonomia komunizmu i kolektywizmu.
11. Prof. U. J. Dr Kazimierz Wł. Kumaniecki: Ustrój administracyjny państw zachodnich.

Wykłady w roku 1922/23.

1. Prof. U. J. Dr Michał Rostworowski: Rozwój konstytucjonalizmu we Francji.
 2. Prof. U. J. Dr Stanisław Estreicher: Główne zagadnienia polityki światowej.
 3. Prof. U. J. Dr Tomasz Lulek: Z dziedziny polskiej polityki gospodarczej.
 4. Prof. U. J. Dr Stanisław Wędkiewicz: Współczesna Rumunia i państwa bałkańskie.
 5. Dr Kolszewski: Proces administracyjnego zjednoczenia w byłej dzielnicy pruskiej.
 6. Prof. U. J. Dr Stanisław Kutrzeba: Śląsk.
 7. Prof. U. J. Dr Stanisław Wróblewski: Prawo prywatne morskie.
 8. Prof. U. w Strassburgu Dr Robert Redslob: Histoire diplomatique de l'Europe.
 9. Lieut. Colonel Landrot, mjr. Szt. Gen. Schätzel, ppłk. Szt. Gen. Ścierzyński, mjr. Szt. Gen. Jędrzejewicz: Zarys porównawczy organizacji wojskowej państw zachodnich.
-

Wykłady w roku 1923/24.

1. Prof. U. J. Dr Michał Rostworowski: Geneza i rozwój parlamentaryzmu angielskiego.
 2. Prof. U. J. Dr Roman Dyboski: Podstawy polityczne współczesnej Anglii.
 3. Prof. U. J. Dr Stanisław Kutrzeba: Liga Narodów: Ochrona mniejszości — Rozbrojenie — Gdańsk a Polska.
 4. Prof. U. J. b. min. Dr Kazimierz Wł. Kumaniecki: Ustrój administracyjny w państwach zachodnich.
 5. Prof. U. J. Dr Stanisław Estreicher: Zagadnienia polityki światowej, część II-ga.
 6. Dyr. Urzędu Statystycznego Dr Sarnecki: Statystyka ludnościowa Polski.
 7. Prof. U. J. Dr Władysław Szajnocha: Bogactwa kopalniane Polski.
 8. Prof. U. J. Dr Tomasz Lulek: Bilanse przedsiębiorstw zarobkowych.
 9. Prof. U. J. Dr Fryderyk Zoll: Własność literacka, artystyczna i przemysłowa.
 10. Prof. U. w Strassburgu Dr Robert Redslob: Histoire diplomatique de l'Europe.
-

Wykłady w roku 1924/25.

1. Asyst. U. J. Dr Maciej Starzewski: Rozwój konstytucjonalizmu we Francji.
2. Asyst. U. J. Dr Maciej Starzewski: Konstytucja czeskosłowacka.
3. Prof. U. J. Dr Stanisław Kutrzeba: Wilno — Śląsk — Galicja Wschodnia.
4. Prof. U. J. Dr Roman Dyboski: Współczesne prądy polityki angielskiej.
5. Asyst. U. J. Dr Adam Heydel: Stosunki społeczne Rosji Sow.
6. Prof. U. J. Dr Tadeusz Kowalski: Społeczne i polityczne zagadnienia Islamu.
7. Prof. Uniw. w Paryżu Dr Basdevant: Histoire diplomatique de l'Europe.
8. Prof. U. J. Dr Jan Dąbrowski: Historia dyplomatyczna kwestii wschodniej.
9. Prof. U. J. Dr Michał Rostworowski: Prawo dyplomatyczne.
10. Prof. Akad. Handl. Dr Zygmunt Sarna: Organizacja handlu zagranicznego.

11. Dr Stefan Schmidt: Zagadnienia rolne w polityce wewnętrznej i międzynarodowej.
 12. Prof. U. J. Dr Jerzy Smoleński: Zagadnienia geopolityczne w odniesieniu do Państwa Polskiego.
-

Wykłady w roku 1925/26.

1. Prof. U. J. Dr Władysław Szajnocha: Bogactwa kopalniane Polski.
 2. Prof. U. J. Dr Jerzy Smoleński: Zasady geografji politycznej z uwzględnieniem Polski.
 3. Prof. W. S. H. Dr Zygmunt Sarna: Prawo konsularne.
 4. Prof. U. J. Dr Roman Dyboski: Podstawy polityczne współczesnej Anglii.
 5. Prof. U. J. b. min. Dr Kazimierz Wł. Kumaniecki: Administracja spraw wojskowych.
 6. Prof. U. J. Dr Stanisław Kutrzeba: Ochrona mniejszości. Rozbrojenie. Gdańsk.
 7. Prof. Uniw. w Paryżu Dr Basdevant: Histoire diplomatique de l'Europe.
-

Wykłady w roku 1926/27.

1. Prof. U. J. b. min. Dr Kazimierz Wł. Kumaniecki: Zasady nauki administracji.
 2. Prof. U. J. Dr Stanisław Kutrzeba: Wilno, Śląsk, Galicja Wsch.
 3. Dyr. Wacław Konderski: Zagadnienia gospodarcze świata.
 4. Doc. U. J. Dr Adam Heydel: Społeczne Stosunki Rosji Sow.
 5. Prof. U. J. Dr Michał Rostworowski: Prawo dyplomatyczne.
 6. Prof. U. J. Dr Michał Rostworowski: Rozwój i postępy organizacji międzynarodowej.
 7. Prof. U. J. Dr Stanisław Gołąb: Zasady i technika kodyfikacji.
 8. Prof. U. J. Dr Tadeusz Kowalski: Islam ze szczególnem uwzględnieniem Turcji.
 9. Prof. U. w Nancy Dr H. F. Lalouël: Histoire diplomatique de l'Europe.
 10. Prof. U. J. Dr Jerzy Smoleński: Geografja polityczna Polski.
 11. Prof. Dr Zygmunt Sarna: Handel międzynarodowy i handel zagraniczny Polski.
-

Wykłady w roku 1927/28.

1. Prof. U. J. Dr Michał Rostworowski: Liga Narodów.
2. Asyst. U. J. Dr Maciej Starzewski: Prawo konstytucyjne porównawcze.

3. Prof. W. S. H. Dr Zygmunt Sarna: Prawo konsularne.
 4. Dyr. Wacław Konderski: Zagadnienia gospodarcze.
 5. Prof. U. J. Dr Władysław Szajnocha: Bogactwa kopalniane Polski.
 6. Prof. U. J. Dr Roman Dyboski: Polityka zagraniczna i wewnętrzna Wielkiej Brytanji.
 7. Doc. U. J. Dr Panejko: Samorząd porównawczy.
 8. Prof. U. J. Dr Stanisław Gołąb: Kodyfikacja.
 9. Prof. U. w Lublinie Dr Górski: Reforma agrarna.
 10. Prof. U. w Nancy Dr H. F. Lalouël: Histoire diplomatique de l'Europe.
-

Wykłady w roku 1928/29.

1. Prof. U. J. Dr Michał Rostworowski: Rozwój organizacji międzynarodowej (godz. 20).
 2. Prof. U. J. Dr Michał Rostworowski: Prawo dyplomatyczne (godz. 20).
 3. Prof. U. J. Dr Jerzy Smoleński: Geografia ogólna (godz. 30).
 4. Prof. U. J. Dr Stanisław Kot: Rozwój nowożytnej ideologii politycznej (godz. 12).
 5. Prof. U. J. Dr Adam Heydel: Zagadnienia gospodarcze polskie i światowe (godz. 25).
 6. Prof. W. S. H. Dr Zygmunt Sarna: Handel międzynarodowy i handel zagraniczny Polski (godz. 20).
 7. Doc. U. J. Dr Maciej Starzewski: Prawo konstytucyjne porównawcze (godz. 20).
 8. Doc. U. J. Dr Marjan Jedlicki: Współczesna Francja (godz. 15).
 9. Dr Konstanty Grzybowski: Geopolityka — część I. (godz. 12).
 10. Prof. U. z Francji Scelle Georges: Histoire diplomatique de l'Europe (godz. 22).
-

Wykłady w roku 1929/30.

1. Prof. U. J. Dr Rostworowski: Liga Narodów (godz. 20).
2. Prof. U. J. Dr Dyboski: Współczesne Stany Zjednoczone — (godz. 23).
3. Prof. W. S. H. Dr Sarna: Prawo konsularne (godz. 20).
4. Prof. U. J. Dr Smoleński: Polityczna geografia Polski (godz. 20).
5. Prof. U. J. Dr Heydel: Życie gospodarcze Polski (godz. 20).
6. Doc. U. J. Dr Łoziński: Bogactwa kopalniane Polski (godz. 12).
7. Doc. U. J. Dr Starzewski: Prawo polityczne porównawcze (Włochy faszystowskie) (godz. 15).
8. Doc. U. w P. Dr Jedlicki: Współczesna Holandia (godz. 17).

9. Doc. U. J. Feldman: Historia dyplomatyczna 1815 — 1871 roku (godz. 24).
 10. Dr Grzybowski: Geopolityka, część II. (godz. 15).
 11. Prof. Chevalier: Histoire diplomatique 1830 — 1914 (godz. 24).
-

Wykłady w roku 1930/31.

1. Prof. U. J. Dr Rostworowski: Prawo dyplomatyczne (godz. 20).
 2. Prof. U. J. Dr Rostworowski: Rozwój organizacji międzynarodowej (godz. 22).
 3. Prof. U. J. Dr Heydel: Rosja pod względem gospodarczym (godz. 20).
 4. Prof. U. J. Dr Smoleński: Geografia ogólna (godz. 25).
 5. Prof. W. S. H. Dr Sarna: Handel międzynarodowy i handel zagraniczny Polski (godz. 20).
 6. Doc. U. J. Dr Feldman: Historia dyplomatyczna 1871 — 1914 (godz. 26).
 7. Doc. U. P. Dr Jedlicki: Współczesna Francja polityczna i ekonomiczna (godz. 24).
 8. Doc. U. J. Dr Starzewski: Prawo konstytucyjne porównawcze (Szwajcaria i Niemcy) (godz. 24).
 9. Dr Grzybowski: Geopolityka, część III. (godz. 15).
 10. Prof. Trotabas: Histoire diplomatique de l'Europe (1815 — 1871) (godz. 24).
-

Wykłady w roku 1931/32.

1. Prof. Rostworowski: Liga Narodów (godz. 20).
 2. Prof. Taylor (z Poznania): Zagadnienia gospodarcze polskie i międzynarodowe (godz. 20).
 3. Prof. Dyboski: Problemy polityki angielskiej ostatnich dziesięcioleci (godz. 20).
 4. Prof. Smoleński: Polityczna geografia Polski (godz. 18).
 5. Prof. Sarna: Prawo konsularne (godz. 12).
 6. Doc. Jedlicki (z Poznania): Współczesna Holandia i Belgia (godz. 20).
 7. Doc. Feldman: Historia dyplomacji (1815 — 1871) (godz. 27).
 8. Doc. Starzewski: Organizacja Imperjum Brytyjskiego i Dominjów (godz. 18).
 9. Doc. Vetulani: Kwestja rzymska i jej rozwiązanie (godz. 12).
 10. Dr Grzybowski: Geopolityka (godz. 15).
 11. Prof. Trotabas (z Nancy): Histoire diplomatique de l'Europe 1871 — 1914 (godz. 24).
-

Wykłady w roku 1932/3.

1. Prof. Rostworowski, Sędzia Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej w Hadze: Prawo dyplomatyczne (godz. 20).
2. Edw. Taylor, Prof. Un. w Poznaniu: Zagadnienia gospodarcze polskie i międzynarodowe (godz. 20).
3. Z. Sarna, Prof. W. S. H., docent U. J.: Zasady organizacji handlu międzynarodowego (godz. 14).
4. M. Jedlicki, Prof. Un. w Poznaniu: Niemcy współczesne (g. 20).
5. J. Feldman, docent Un. Jag.: Historia dyplomacji (godz. 20).
6. J. Smoleński, Prof. Un. Jag.: Geografia ogólna (godz. 18).
7. M. Starzewski, docent Un. Jag.: Ustrój Związków Socjalistycznych Republik Sowieckich (godz. 20).
8. Ad. Vetulani, Prof. Un. Jag.: Polityka konkordatowa Stolicy Apostolskiej (godz. 15).
9. Sz. Wachholz, docent Un. Jag.: Zasady administracji rządowej oraz samorządu terytorjalnego i gospodarczego (godz. 20).
10. Dr Konst. Grzybowski: Geopolityka (gdz. 15).
11. Prof. Uniw. francuskiego, delegowany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych w Paryżu: Aktualny problem międzynarodowy (po francusku).

II.

ABSOLWENCI SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH.

Absolwenci z roku 1922/3.

Dr. Alberti Józef
Aunówna Jadwiga
Kpt. Bęben Jan
Benis Antoni
Berebka Jan
Dr. Bieńkowski Tadeusz
Mjr. Szl. Gen. Błażewicz Władysław
Bochnak Leopold
Braun Juliusz
Dr. Brodkiewicz Wacław
Dr. Bruna Tadeusz
Bystrzonowski Stefan
Chamczyk Ignacy
Cholewa Zygmunt
Chowaniec Czesław
Por. Cichalewski Seweryn
Dr. Cichowski Andrzej
Ciołkosz Adam

Czerwiński Wojciech
Dr. Czuchajowski Bolesław
Dziegiel Władysław
Dziewiński Karol
Dzik Tadeusz
Fischlowitz Stanisław
Dr. Gawlik Aleksander
Gędłek Franciszek
Głowacki Franciszek
Głowiński Tadeusz
Dr. Godłowski Tadeusz
Grątkowski Zygmunt
Grzybowski Konstanty
Grzybowski Stefan
Dr. Guzy Stanisław
Horowitówna Rachela
Kpt. Janecki Zygmunt
Dr. Jedlicki Zygmunt

Kamieniecki Cezary	Pawłowski Wiesław
Kielkowski Romuald	Kpt. Pfeifer Ignacy
Dr. Kielpiński Tadeusz	Pilch Kazimierz
✓Konopka Edward	Piwerski Kazimierz
Kostanecki Jan	Por. Prącik Henryk
Krzemień Jan	Dr. Rapaport Władysław
Por. Kubin Adam	✓Reguła Jan
✓Kulikowski Czesław	Schönowitz Władysław
✓Kwiatkowski Adam	Mjr. Szt. Gen. Starzyński Mieczysław
Inż. Lachowicz Ignacy	Steinberg Zofja
Lasek Józef	Święcicki Tadeusz
✓Kpt. Lipiński Wacław	Świerkowski Józef
Luszczkiewicz Stefan	Dr. Szatkowski Henryk
Por. Dr. Madeyski Zbigniew	Szumski Józef
Mandelbaumówna Bronisława	Tulecki Andrzej
Marchay Alojzy	Dr. Twardowski Adam
Mach Józef	Wąsowicz Tadeusz
Mazur Jan	Weisło Tadeusz
Miszke Władysław	Więński Zygmunt
✓Muczkowski Stefan	Wilczarowski Adam
Nawratilówna Jadwiga	Woner Tadeusz
Orzelski Kazimierz	✓Zaleski Franciszek
Dr. Paraskowich Jan	Dr. Żdżitowiecka Janina

Absolwenci z roku 1923/4.

Plk. Barzykowski Stanisław	Por. Dr. Majer Józef
Dembiński Henryk	Moroz Stefan
Por. pilot Halewski Tadeusz	Nowakowska Marja
Dr. Hoffmann Maxymiljan	Dr. Piotrowski Władysław
Kalinowska Marja	Rapaport Zygmunt
Kapiszewski Henryk	Rudnicka Irena
Kołodyński Michał	Skórkowski Juliusz
Dr. Kosiński Stanisław	Skowrońska Janina
Krajewski Antoni	Sołtys Stanisław
Krasicka Jadwiga	Szafańska Helena
Kusiak Adam	Wierzbiański Jan
✓Mach Jan	Dr. Zajac Albin

Absolwenci z roku 1924/5.

Bałowski Piotr	Bukowiński Władysław
Bielecki Tadeusz	Dąbrowski Zygmunt
Bodeński Zbigniew	Dobrowolski Adam
Kpt. Brzozowski Wacław	Dziadkowiec Franciszek
Bujalski Marjan	Englich Zygfryd

Górski Karol
Harhat Kazimierz
Huczyński Bolesław
Jaworski Bolesław
Jaworski Wacław
Kaczmarek Stanisław
Dr. Kanarek Jakób
Kleczkowski Marjan
Inż. Kliszewicz Adolf
Kornreich Marek
Por. Krosnowski Zygmunt
Małachowski Bohdan
Niewiadomski Jan
Ostrowski Marjan

Radwański Marjan
Por. Rodziewicz Mikołaj
Różycki Seweryn
Seyrlhuber Artur
Sędzielowski Mieczysław
Siekierzyński Jarosław
✓ Sienkiewicz Henryk
Speiser Alojzy
Synowiecki Adam
✓ Wandycz Seweryn
Wołkówna Ewelina
Wyrobisz Stanisław
Zaideman Stefan

Absolwenci z roku 1925/6.

Dr. Błęszyński Jerzy
Bocheński Feliks
Bodeński Lesław
Breuer Stanisław
Broż Stanisław
Brykański Jan
Bukowska Ewa
Dziwiński Antoni
Epstein Michał
Por. Habura Kazimierz
Kęsek Franciszek
Dr. Kowalówka Piotr
Laberschek Stanisław
Landmann Hersz
Laszczkówna Jadwiga
Łobodycz Jan
Mjr. Majewski Wiktor
Kpt. Milbrat Alfred
Mirkiewicz Stanisław
Natanson Wojciech
Ostrowska Wiesława
Pilichowska Halina

Plodowski Tadeusz
Pomeranz Herman
✓ Potocki Artur
Poźniak Włodzimierz
Przybylkiewicz Zygmunt
Dr. Radzyński Rudolf
Rozwadowski Mieczysław
Sokołowski Gabriel
Spielvogłówna Marja
Stankiewicz-Stephan Józef
Stein Emil
Szuldrzyński Jan
Szytykgold Michał
Tarnowski Jan
Wierzbicki Kazimierz
Wojtych Eugenjusz
Kpt. Dr. Wrona Stanisław
Wysocki Tomasz
✓ Załęski Maciej
Zamoyski Andrzej
Dr. Zemla Eugenjusz
Kpt. Żukowski Stanisław

Absolwenci z roku 1926/7.

Dojlido Marja
Por. Dobrowolski Michał
Dobrzański Lubomir
Kpt. Dygoń Stefan
Frydecki Antoni

Gaweł Jan
Hordziejewski Roman
Hubert Wiesław
✓ Kępicz Klemens
Korta Jerzy

Kowalewski Feliks
Kryłowski Stefan
Kulesza Ludosław
Kwapiński Wacław
Lewkonowicz Włodzimierz
Marin Tadeusz
Masłowski Władysław
Mazanowski Roman
Inż. Molter Stanisław
✓ Mołodecki Władysław
Osiecki Michał
Pańków Adam
Mgr. Piątkowski Władysław
Dr. Porębski Józef
✓ Potocki Artur

✓ Pufeles Maurycy
Rieger Andrzej
Dr. Roman Jakób
Skąpski Bolesław
Staniszewski Karol
Stankiewicz Wacław
Strzałko Franciszek
Kpt. Surman Marjan
Tobczyk Włodzimierz
Wałęga Józef
Dr. Wcisło Wincenty
Wodzicki Roman
✓ Zaleski Wojciech
Zawadzki Tadeusz

Absolwenci z roku 1927/8.

Dr. Braudówna Bolesława
Burnatowicz Wiktor
Chwaliński Mieczysław
Epstein Jerzy
Ehrlich Stanisław
Dr. Gręplowski Adam
Isenberg Edward
Mjr. Szt. Gen. Dr. Izdebski Ignacy
Jachymiak Władysław
Kłos Edward
Kondolewicz Stanisław

Kukuczówna Olga
Kulisz Jan
Kpt. Nazarkiewicz Stanisław
Nowicki Romuald
Paleczna Marja
Szarbiński Wacław
✓ Tyszkiewicz Michał
Wiśniewski Józef
Witaliński Witold
Zdankiewicz Jerzy
Zieliński Józef

Absolwenci z roku 1928/9.

Bar Ludwik
Baran Mieczysław
Byliński Lech
Dowsilas Józef
Drużbacki Józef
Mgr. Frisch Alfred
Mgr. Frucht Mieczysław
Mgr. Gina Robert
Kpt. Grudniewicz Kazimierz
Mgr. Grzegorzyc Mieczysław
Mgr. Holecjko Longin
Mgr. Jung Włodzimierz
Kaczorowski Mieczysław
Kpt. Kaniok Kazimierz
Mgr. Karpf Maurycy

Kpt. Konas Henryk
Mjr. dypl. Kozłowski Stanisław
Mgr. Kunicki Janusz
Mgr. Laks Feliks
Mgr. Leszczyszyn Stefan
✓ Libicki Janusz
✓ Morbitzer Wanda
Nieć Julian
Pałczyński Włodzimierz
Pieńkowska Marja
Por. Polesiński Władysław
✓ Mgr. Pufeles Maksymilian
Radwan Józef
Różański Zygmunt
Sapieżanka Matylda

Kpt. Sochański Marjan
✓ Mgr. Tarnowski Antoni
Walter Henryk
Mjr. Mgr. Wojciechowski Władysł.

Wojciechowski Jerzy
Zdzitowiecki Zbigniew
~~Zdzitowiecki Zbigniew~~

Absolwenci z roku 1929/30.

Aleksandrowicz Eugenjusz
Por. Biliński Tadeusz
Bodzioch Franciszek
Por. Czaplinski Stanisław
Dobrucki Marjan
Dorawski Tadeusz
Gallus Wanda
Hoffman Daniel
Jabubik Antoni
Jaworski Władysław
Kamińska Marja
Kotyba Henryk
Lieberfeund Marcin
Lorentz Jan
Lustgarten Szymon
Kpt. Machalski René

Martini Roman
Mlynek Marjan
Nowomiast Jakób
Przetacznik Józef
Rudnik Józef
Soból Teodor
Stark Henryk
Mgr. Szumowski Jan
Werber Tadeusz
Wielgus Włodzimierz
Wisłocki Juljusz
Mgr. Wolska Zofja
Wydro Jan
Zagórowski Feliks
Zamoyska Róża
Por. Zimmerman Franciszek

Absolwenci z roku 1930/1.

Dr. Białas Stefan
Błazewiczowa Janina
Bogomilski Benjamin
Bogucka Janina
Dyzenhauz Tadeusz
— Emilewiczówna Aurelja
Horowitz Samuel
Korowicka Arjadna
Kossak Stefan
Lubowiecki Jerzy
Mituś Jerzy

Noszczyński Eustachy
Pietraszewska Marja
Puszyński Józef
Siwiłło Franciszek
Skowroński Kazimierz
Sokołowski Jan
Starzyk Józef
Udziela Seweryn
Waksmundzki Stanisław
Ziemiański Mieczysław

Absolwenci z roku 1931/2.

Arletówna Marga
Cekić Dragoljub
Dawidowska Renata
Gertner Eljasz
Gottlieb Władysław
Hubert Adolf

Jurczyński Zbigniew
Kasprzykiewicz Eugenjusz
Kownas Wacław
Lehrfeld Simon
Lipińska Ewa
Nawra Konrad

Niepokoy Roman
Niklas Engelbert
Piller Stefan
← Pruszyński Mieczysław
Pustelnik Zbigniew
Siedlecki Władysław

Sławomirski Ziemowit
Służewski Józef
Smoluchowska Franciszka
Stulińska Edmund
Por. Szczawiński Mieczysław
Zubrzycki Stanisław

Absolwenci z roku 1932/33.

1. Bannert Antoni	21. Malis Tadeusz
2. Brożkiewicz Piotr	22. Necka Stanisław
3. Czaykowski Mieczysław	23. Nowak Tadeusz z odzn.
4. Czyżowski Artur	24. Olański Tadeusz
5. Czyż Paweł	25. Ostermanówna Ren. z odzn.
6. Denko Tomasz	26. Pietkiewiczówna Wiesława
7. Gelbard Józef	27. Podlódowski Stanisław
8. Hanasiewicz Juljus	28. Por. Przychodzeń Stanisław
9. Hollaender Adolf	29. Przyłęcki Lech z odzn.
10. Juszczyk Leon z odzn.	30. Robel Jan
11. Kamieniecki Władysław	31. Rojek Stefan
12. Karbownik Władysław	32. Rosada Zygmunt z odzn.
13. Karwański Tadeusz	33. Stojczyk Marjan
14. Klich Karol	34. Szalitówna Stanisł. z odzn.
15. Koberówna Władysława	35. Szczotka Franciszek
16. Kowalczyk Adolf	36. Sztore Karol
17. Kutt Józef	37. Szytygold Jerzy z odzn.
18. Lauer Salomon	38. Teodorczyk Jerzy z odzn.
19. Lewicka Zofja	39. Trześniowski Stefan
20. Łubieński Ludwik z odzn.	40. Verständig Maks z odzn.

ŚLUCHACZE S. N. P. Z ROKU 1932/33.

1. Anders Hellmut	I.	16. Czyż Paweł	II.
2. Badeni Kazimierz	I.	17. Denko Tomasz	II.
3. Bałowski Stanisław	I.	18. Emilewiczówna Lidja	I.
4. Banasiówna Zofja	I.	19. Garbacik Eugenjus	I.
5. Bannert Antoni	II.	20. Gelbard Józef	II.
6. Baworowski Władysław	I.	21. Germak Irena	I.
7. Berezowski Stanisław	I.	22. Głabianka Jadwiga	I.
8. Mgr. Borowiec Władysław	I.	23. Gorczyca Jan	I.
9. Brożkiewicz Piotr	II.	24. Górkiwicz Marjan	I.
10. Buchwajc Menachem	I.	25. Górnikiewicz Tadeusz	I.
11. Chęciński Tomasz	I.	26. Haliński Andrzej	I.
12. Chlebowski Tadeusz	I.	27. Hanasiewicz Juljus	II.
13. Chmielowiec Edmund	I.	28. Hollaender Adolf	II.
14. Czaykowski Mieczysław	II.	29. Ihnatowicz Władysław	I.
15. Czyżowski Artur	II.	30. Juszczyk Leon	II.

31. Kalmus Ryszard	I.	66. Por. Przychodzeń Stanisł.	II.
32. Kamieniecki Władysław	II.	67. Przyłęcki Lech	II.
33. Karbownik Władysław	II.	68. Pufeles Ignacy	I.
34. Karwański Tadeusz	II.	69. Pulka Juljusz	I.
35. Ppor. Kleban Eugenjusz	II.	70. Pusch Wiktor	I.
36. Kleszczyński Ignacy	I.	71. Robel Jan	II.
37. Klich Karol	II.	72. Rojek Stefan	II.
38. Koberówna Władysława	II.	73. Rosada Zygmunt	II.
39. Kowalczyk Adolf	II.	74. Rozenberżanka Polinetta	I.
40. Kuśniewicz Andrzej	I.	75. Rulikowski Edward	II.
41. Kutt Józef	II.	76. Ppor. Ryehlicki Włodz.	I.
42. Laskowska Marja	I.	77. Rykała Stanisław	I.
43. Lauer Salomon	II.	78. Saper Jakób	I.
44. Lebedzik Władysław	I.	79. Schatten Baruch	I.
45. Lewicka Zofja	II.	80. Sienkówna Marja	I.
46. Łysa Marja	I.	81. Stella - Sawicki	I.
47. Łubieński Ludwik	II.	82. Stojczyk Marjan	II.
48. Machnik Józef	I.	83. Studencki Bronisław	I.
49. Madeyska Marja sł. nadzw.		84. Szalitówna Stanisława	II.
50. Malis Tadeusz	II.	85. Szczotka Franciszek	II.
51. Martynuska Władysław	I.	86. Sztorc Karol	II.
52. Musiał Kazimierz	I.	87. Szytkgold Jerzy	II.
53. Naparzewski Mieczysław	I.	88. Schuldenfrei Józef	I.
54. Nęcka Stanisław	II.	89. Śmiałek Stanisław	I.
55. Nortowski Ludwik	I.	90. Teodorczyk Jerzy	II.
56. Nowak Tadeusz	II.	91. Ppor. Tkaczyk Bronisław	I.
57. Okoński Edward	II.	92. Trześniowski Stefan	II.
58. Osiecki Henryk	I.	93. Verständig Maks	II.
59. Ołański Tadeusz	II.	94. Waclawikówna Marja	I.
60. Ostermanówna Renata	II.	95. Welfeld Zenon	I.
61. Pawłowski Zbigniew	I.	96. Wesely Franciszek	I.
62. Pietkiewiczówna Wiesł.	II.	97. Wiśniowski Zbigniew	I.
63. Placówna Stanisława	I.	98. Witek Jan	I.
64. Podłodowski Stanisław	II.	99. Woźnowski Stanisław	I.
65. Prochowski Stanisław	I.	100. Zemanek Włodzimierz	I.

DANE STATYSTYCZNE Z ROKU 1932/33.

Słuchaczy zapisanych . . . (87)	100	Narodowość:	
z tego słuchaczy I. r. . . (60)	56	polska (81)	91
zaś słuchaczy II. r. . . (27)	43	ukraińska (0)	2
i nadzwyczajnych . . . (0)	1	niemiecka (0)	1
w tem kobiet (15)	16	żydowska (5)	6
„ „ mężczyzn (72)	84		
Pod względem wyznaniowym:		Ze względu na studia:	
religji rzymsko - kat. . . (73)	82	prawn. (3 mag.) . . . (46)	59
ewangelików (1)	1	W. S. H. (5 abs.) . . . (19)	23
prawosławnych (2)	1	filozofów (2 mag.) . . (15)	12
grecko - kat. (0)	2	rolników (1)	2
wyzn. mojżeszowego . . (10)	14	oficerów (5)	4
		W r. 1933 ukończyło Szkołę 40 sł.	

Uwaga: cyfry w nawiasie oznaczają stan w roku ubiegłym.

PROGRAM WYKŁADÓW NA ROK 1933/34.

1. Prof. Rostworowski: Liga Narodów.
 2. Prof. Sarna: Prawo konsularne.
 3. Prof. Heydel: Niektóre problemy gospodarcze Stanów Zjednoczonych A. P.
 4. Doc. Jedlicki: Francja i Belgja.
 5. Doc. Starzewski: Rozwój stosunków ustrojowych Rosji od 1905 aż do dni dzisiejszych.
 6. Doc. Wachholz: Nowy ustrój samorządu terytorjalnego w Polsce w porównaniu z zagranicą.
 7. Doc. Feldman: Historia Dyplomacji.
 8. Prof. Vetulani: Powstanie Państwa Watykańskiego.
 9. Dr. Grzybowski: Geopolityka — Niemcy współczesne oraz konflikty imperjalizmu na terenie morza Śródziemnego.
 10. Ks. Dr. Mirek: Analiza socjologiczna grup społecznych.
 11. Prof. z Francji (nazwisko zostanie podane później): Aktualny problem z zakresu historii dyplomacji.
-

ROZKŁAD WYKŁADÓW
NA ROK 1933/34.

Rozkład wykładów na rok 1933/34.

	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota
18-19 19-20	6. XI. Jedlicki 1. Jedlicki 2.	7. XI. Jedlicki 3. Jedlicki 4.	8. XI. Jedlicki 5. Jedlicki 6.	9. XI. Jedlicki 7. Jedlicki 8.	10. XI. Jedlicki 9. Jedlicki 10.	11. XI. w o l n e
18-19 19-20	13. XI. Jedlicki 11. Jedlicki 12.	14. XI. Jedlicki 13. Jedlicki 14.	15. XI. Jedlicki 15. Jedlicki 16.	16. XI. Jedlicki 17. Jedlicki 18.	17. XI. Jedlicki 19. Jedlicki 20.	18. XI. Mirek 1. Mirek 2.
18-19 19-20	20. XI. Mirek 3. Mirek 4.	21. XI. Mirek 5. Mirek 6.	22. XI. Mirek 7. Mirek 8.	23. XI. Mirek 9. Mirek 10.	24. XI. Mirek 11. Mirek 12.	25. XI. Mirek 13. Mirek 14.
18-19 19-20	27. XI. Mirek 15. Mirek 16.	28. XI. Mirek 17. Mirek 18.	29. XI. Mirek 19. Mirek 20.	30. XI. Mirek 21. Mirek 22.	1. XII. Mirek 23. Mirek 24.	2. XII. Mirek 25. Mirek 26.
18-19 19-20	4. XII. Feldman 9. Feldman 10.	5. XII. Feldman 11. Feldman 12.	6. XII. Feldman 13. Feldman 14.	7. XII. Feldman 15. Feldman 16.	8. XII. Feldman 17. Feldman 18.	9. XII. Feldman 19. Feldman 20.
18-19 19-20	11. XII. Feldman 21. Feldman 22.	12. XII. Feldman 23. Feldman 24.	13. XII. Feldman 25. Feldman 26.	14. XII. Feldman 27. Feldman 28.	15. XII. Feldman 29. Feldman 30.	16. XII. Feldman 31. Feldman 32.
18-19 19-20	18. XII. Feldman 33. Feldman 34.	19. XII. Feldman 35. Feldman 36.	20. XII. Feldman 37. Feldman 38.	21. XII. Feldman 39. Feldman 40.	22. XII. Feldman 41. Feldman 42.	23. XII. Feldman 43. Feldman 44.
18-19 19-20	25. XII. Feldman 45. Feldman 46.	26. XII. Feldman 47. Feldman 48.	27. XII. Feldman 49. Feldman 50.	28. XII. Feldman 51. Feldman 52.	29. XII. Feldman 53. Feldman 54.	30. XII. Feldman 55. Feldman 56.
18-19 19-20	31. XII. Feldman 57. Feldman 58.	1. I. Feldman 59. Feldman 60.	2. I. Feldman 61. Feldman 62.	3. I. Feldman 63. Feldman 64.	4. I. Feldman 65. Feldman 66.	5. I. Feldman 67. Feldman 68.
18-19 19-20	8. I. Rostworowski 1. Rostworowski 2.	9. I. Rostworowski 3. Rostworowski 4.	10. I. Rostworowski 5. Rostworowski 6.	11. I. Rostworowski 7. Rostworowski 8.	12. I. Rostworowski 9. Rostworowski 10.	13. I. Rostworowski 11. Rostworowski 12.
18-19 19-20	15. I. Rostworowski 13. Rostworowski 14.	16. I. Rostworowski 15. Rostworowski 16.	17. I. Rostworowski 17. Rostworowski 18.	18. I. Rostworowski 19. Rostworowski 20.	19. I. Rostworowski 21. Rostworowski 22.	20. I. Rostworowski 23. Rostworowski 24.
18-19 19-20	22. I. Heydel 2. Starzewski 2.	23. I. Starzewski 3. Wachholz 3.	24. I. Heydel 3. Wachholz 4.	25. I. Heydel 4. Starzewski 4.	26. I. Wachholz 5. Starzewski 5.	27. I. Heydel 5. Starzewski 6.
18-19 19-20	29. I. Heydel 6. Starzewski 7.	30. I. Heydel 7. Wachholz 6.	31. I. Wachholz 7. Starzewski 8.	1. II. Heydel 8. Starzewski 9.	2. II. w o l n e	3. II. Heydel 9. Starzewski 10.

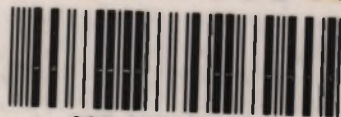
Od 12. XII. 1933. do 8. I. 1934. Ferje z okazji świąt Bożego Narodzenia.

	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota
18-19 19-20	5. II. Heydel 10. Starzewski 11.	6. II. Wachholz 8. Starzewski 12.	7. II. Heydel 11. Wachholz 9.	8. II. Heydel 12. Starzewski 13.	9. II. Heydel 13. Wachholz 10.	10. II. Wachholz 11. Starzewski 14.
18-19 19-20	12. II. w o l n e	13. II. w o l n e	14. II. w o l n e	15. II. w o l n e	16. II. w o l n e	17. II. w o l n e
18-19 19-20	19. II. Heydel 16. Starzewski 17.	20. II. Wachholz 14. Starzewski 18.	21. II. Heydel 17. Wachholz 15.	22. II. Heydel 18. Starzewski 19.	23. II. Heydel 19. Starzewski 20.	24. II. Heydel 20. Sarna 1.
18-19 19-20	26. II. Vetulani 1. Sarna 2.	27. II. Wachholz 16. Sarna 3.	28. II. Wachholz 17. Vetulani 2.	1. III. Sarna 4. Vetulani 3.	2. III. Wachholz 18. Sarna 5.	3. III. Wachholz 19. Vetulani 4.
18-19 19-20	5. III. Sarna 6. Vetulani 5.	6. III. Wachholz 20. Sarna 7.	7. III. Vetulani 6. Grzybowski 1.	8. III. Sarna 8. Grzybowski 2.	9. III. Vetulani 7. Grzybowski 3.	10. III. Sarna 9. Vetulani 8.
18-19 19-20	12. III. Sarna 10. Grzybowski 4.	13. III. Vetulani 9. Grzybowski 5.	14. III. Vetulani 10. Grzybowski 6.	15. III. Sarna 11. Grzybowski 7.	16. III. Vetulani 11. Grzybowski 8.	17. III. Sarna 12. Grzybowski 9.
18-19 19-20	23. IV. Vetulani 12. Grzybowski 10.	24. IV. Vetulani 13. Grzybowski 11.	25. IV. Vetulani 14. Grzybowski 12.	26. IV. Vetulani 15. Grzybowski 13.	27. IV. Grzybowski 14. Grzybowski 15.	28. IV. Grzybowski 16. Grzybowski 17.
18-19 19-20	30. IV. w o l n e	1. V. w o l n e	2. V. w o l n e	3. V. w o l n e	4. V. w o l n e	5. V. w o l n e
18-19 19-20	Wykłady profesora Uniw. Franc.	Wykłady profesora Uniw. Franc.	Wykłady profesora Uniw. Franc.	Wykłady profesora Uniw. Franc.	Wykłady profesora Uniw. Franc.	Wykłady profesora Uniw. Franc.
18-19 19-20	7. V. w o l n e	8. V. w o l n e	9. V. w o l n e	10. V. w o l n e	11. V. w o l n e	12. V. w o l n e
18-19 19-20	19. V. w o l n e	20. V. w o l n e	21. V. w o l n e	22. V. w o l n e	23. V. w o l n e	24. V. w o l n e

Od 19. III. do 22. IV. Ferje z okazji Świąt Wielkiejnocy.

Wojewódzka Biblioteka
Publiczna w Opolu

CM KEK 330451

000-330451-00-0